

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.410.004.03.2021

Marta Pietrak-Kędzierawska
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy
w Zgierzu
ul. Barona 10
95-100 Zgierz

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/043 - Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych przez powiatowe urzędy pracy

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Powiatowy Urząd Pracy w Zgierzu ¹ , ul. Barona 10, 95-100 Zgierz.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marta Pietrak-Kędzierawska od dnia 14 grudnia 2011 r. Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Zgierzu ² .
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja zadań przez powiatowe urzędy pracy w zakresie polityki rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonowania osób niepełnosprawnych na tym rynku. Prawidłowość i skuteczność aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych oraz trwałość ich zatrudnienia.
Okres objęty kontrolą	Lata 2018-2020. Dla realizacji celu kontroli mogą zostać wykorzystane także dane statystyczne oraz dokumenty sporządzone przed i po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontroler	Arkadiusz Kałużny, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLO/34/2021 z dnia 3 lutego 2021 r. (akta kontroli str.: 1-4)

¹ Dalej: „Urząd” lub „PUP”

² Dalej również „Dyrektor PUP”

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, dalej: „ustawa o NIK”.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Urząd opracował Program promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy Powiatu Zgierskiego na lata 2015 – 2020. Program zawierał wskaźniki, jednak nie określono w nim wartości bazowej oraz docelowej mierników, które pozwoliłyby na badanie skuteczności działań aktywizacyjnych. Żaden z przyjętych wskaźników nie odnosił się wprost do bezrobotnych osób niepełnosprawnych.

Środki finansowe na zadania z zakresu aktywizacji osób niepełnosprawnych w latach 2018 – 2020 wydatkowane były prawidłowo. Prawidłowo realizowano projekty w zakresie promocji zatrudnienia, w tym przeciwdziałania bezrobociu, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych. Osobom niepełnosprawnym zapewniono dostęp do informacji i usług rynku pracy.

W latach objętych kontrolą wskaźnik osób niepełnosprawnych długotrwale bezrobotnych utrzymywał się na poziomie znacznie wyższym niż dla wszystkich bezrobotnych. Mimo stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 (dalej epidemia SARS-CoV-2)⁵ w 2020 r. nie odnotowano wzrostu bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych.

Urząd aktywnie realizował pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe. Dla osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP stosowano te same standardy, co dla pozostałych grup bezrobotnych i poszukujących pracy. Sprawozdania z działalności PUP sporządzane były rzetelnie.

W opracowanych dla niepełnosprawnych osób bezrobotnych Indywidualnych Planach Działania (dalej IPD) nie wypełniano niektórych elementów wskazanych w art. 34a ust. 2 ustawy 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy⁶.

Zarejestrowane w Urzędzie osoby niepełnosprawne objęte były aktywizacją zawodową i uczestniczyły we wszystkich jej formach na równych zasadach z innymi bezrobotnymi/poszukującymi pracy. Kierowane były one zarówno na stanowiska subsydiowane jak i niepodlegające wsparciu.

Wyboru firm organizujących szkolenia oraz wyboru pracodawców przyjmujących osoby niepełnosprawne na staże i organizujących prace interwencyjne i roboty publiczne Urząd dokonywał zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz uregulowaniami wewnętrznymi. Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych w badanym okresie, w większości przypadków była na zbliżonym poziomie efektywności dla wszystkich osób bezrobotnych. Efektywność zatrudnieniowa podstawowych form aktywizacji zawodowej, realizowanych przez Urząd w latach 2018-2019 była porównywalna do wskaźnika ustalonego w skali kraju.

Urząd wspierał również pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne. Prawidłowo dokonywano refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego lub poszukującego pracy.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną, jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Wprowadzonego Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. z 2020 r., poz. 491).

⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 1409 (dalej ustawy o promocji zatrudnienia).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

1. Realizacja zadań przez powiatowe urzędy pracy w zakresie polityki rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonowania osób niepełnosprawnych.

Opis stanu faktycznego

1.1. Realizacja zadań samorządu powiatowego w zakresie polityki rynku pracy.

1.1.1. W latach 2018 - 2020 w Powiecie Zgierskim obowiązywał Program promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy Powiatu Zgierskiego na lata 2015 - 2020⁷. Ww. Program zawierał trzy kluczowe priorytety⁸ i cele wskazujące zasadnicze kierunki działań w zakresie polityki rynku powiatu. Dla wszystkich priorytetów określono cele i przyjęto odpowiednie wskaźniki. Dla żadnego z nich nie określono jednak wartości liczbowych mierników, pozwalających na badanie stopnia osiągnięcia przyjętych celów. Żaden z przyjętych wskaźników nie odnosił się wprost do bezrobotnych osób niepełnosprawnych.

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2018 – 2021⁹ stanowił część Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Zgierskiego na lata 2019 - 2023¹⁰. Przyjętym w Programie celem było: Wzmacnianie aktywności zawodowej, wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w zakresie zatrudnienia i wykonywania pożytecznego i satysfakcjonującego zajęcia¹¹. Jako wskaźniki osiągnięcia ww. celu wskazano: liczbę zorganizowanych warsztatów aktywizacyjno-motywacyjnych, spotkań informacyjnych dla osób niepełnosprawnych, liczbę placówek prowadzących diagnozę i badania osób niepełnosprawnych pod kątem możliwości zawodowych, liczbę warsztatów terapii zajęciowej i liczbę uczestników, liczbę osób niepełnosprawnych korzystających z usług trenera lub asystenta pracy, liczbę osób objętych stażami, szkoleniami, liczbę osób uczestniczących w spotkaniach z zakresu poradnictwa grupowego, liczbę osób, które otrzymały jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, liczbę osób objętych zatrudnieniem subsydiowanym. Także w tym programie nie wskazano jednak przy miernikach liczbowych wartości bazowych i docelowych, pozwalających na ocenę stopnia

⁷ Program przyjęty Uchwałą Nr VIII/69/15 Rady Powiatu Zgierskiego z dnia 29 maja 2015 r. w sprawie „Programu promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy Powiatu Zgierskiego na lata 2015 – 2020”, dalej „Program promocji zatrudnienia”.

⁸ Priorytet nr I: Promocja zatrudnienia i efektywna aktywizacja osób bezrobotnych; Priorytet nr II: Wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości i promocja zatrudnienia; Priorytet nr III: Promocja partnerstwa i współpracy.

⁹ Program przyjęty Uchwałą Nr XLIII/483/18 z dnia 23 lutego 2018 r. – dalej także „Program dla osób niepełnosprawnych”

¹⁰ Ww. Strategia została przyjęta Uchwałą Nr IX/81/19 Rady Powiatu Zgierskiego z dnia 31 maja 2019 r.

¹¹ Na realizację ww. celu określono zadania: 1. Tworzenie lokalnego systemu rehabilitacji zawodowej: - wspieranie młodzieży niepełnosprawnej do podejmowania szkolenia i kształcenia zawodowego, - budowanie systemu wsparcia zawodowego osób niepełnosprawnych poprzez trenera pracy, asystenta osób niepełnosprawnych, - badanie osób niepełnosprawnych pod kątem możliwości zatrudnienia poprzez określenie sprawności intelektualnej, psychicznej i fizycznej, - wspieranie rehabilitacji zawodowej poprzez prowadzenie szkoleń zawodowych skierowanych dla osób podejmujących pracę po raz pierwszy. 2. Stosowanie aktywnych form rehabilitacji zawodowej we współpracy z organizacjami pozarządowymi, osobami fizycznymi i innymi podmiotami: - organizowanie i tworzenie warsztatów terapii zajęciowej. 3. Wspieranie przez PUP aktywizacji zawodowej odpowiedniej do aktualnego zapotrzebowania na rynku pracy, uwzględniając szanse i możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych: - organizowanie przez PUP staży, - organizowanie przez PUP szkoleń, - prowadzenie przez PUP spotkań z zakresu poradnictwa grupowego. 4. Zapewnienie odpowiedniej infrastruktury w zakładach pracy zatrudniających osoby niepełnosprawne. 5. Wspieranie organizacji pozarządowych w tworzeniu Zakładu Aktywności Zawodowej. 6. Wspieranie przez PUP tworzenia miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych: - jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, - zatrudnienie subsydiowane (m.in. prace interwencyjne, roboty publiczne, refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy).

realizacji zakładanych celów i zadań w zakresie aktywizacji osób niepełnosprawnych.

(akta kontroli str.: 13-51, 87-139)

Autorem Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Zgierskim na lata 2018 – 2021 było Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zgierzu, a PUP w Zgierzu współuczestniczył w przygotowaniu propozycji działań w ramach aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

(akta kontroli str.: 1088-1093)

Sprawozdania z realizacji wskazanych programów zawierały zrealizowane za dane okresy wskaźniki, tj. opisane powyżej liczby¹². Wobec braku ustalenia w programach wartości docelowych nie można było jednak określić stopnia osiągnięcia celów, a tym samym dokonać ewentualnej ewaluacji programów.

W sprawozdaniach z realizacji Programu promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy Powiatu Zgierskiego na lata 2015 - 2020¹³ w strukturze bezrobocia wymieniono m.in. grupy szczególnie zagrożone bezrobociem na rynku pracy, w tym osoby niepełnosprawne (w podziale na bezrobotnych i poszukujących pracy). W części sprawozdań dotyczącej wskaźników jak i wniosków uwzględniono ogólne dane osób bezrobotnych i poszukujących pracę bez wyszczególnienia osób niepełnosprawnych.

W sprawozdaniach z realizacji Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Zgierskim na lata 2018 – 2021¹⁴ wskazano m.in.:

- według stanu na koniec 2018 r. w odniesieniu do 2017 r. odnotowano wzrost osób niepełnosprawnych i poszukujących pracy o 14 osób,
- liczba zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej dla osób niepełnosprawnych w roku 2018 osiągnęła poziom 5,1% ogółu zgłoszonych do Urzędu wolnych miejsc pracy, podczas gdy w 2017 r. stanowiła 8,7%,
- według stanu na koniec 2019 r. w odniesieniu do 2018 r. odnotowano wzrost osób niepełnosprawnych i poszukujących pracy o 11 osób,
- liczba zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej dla osób niepełnosprawnych w roku 2019 osiągnęła poziom 1,7% ogółu zgłoszonych do Urzędu wolnych miejsc pracy, podczas gdy w 2018 r. stanowiła 5,1%,
- według stanu na koniec 2020 r. w odniesieniu do 2019 r. odnotowano zmniejszenie o 12 liczby osób niepełnosprawnych i poszukujących pracy,
- liczba zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej dla osób niepełnosprawnych w roku 2020 osiągnęła poziom 0,9% ogółu zgłoszonych do Urzędu wolnych miejsc pracy, podczas gdy w 2019 r. stanowiła 1,7%.

W programach nie uwzględniono podjęcia działań w 2020 r. w ramach programów wspierających osoby niepełnosprawne i pracodawców zatrudniających takie osoby w związku z sytuacją spowodowaną epidemią SARS-CoV-2.

(akta kontroli str.: 13-181, 1472)

1.1.2. Na podstawowe formy aktywizacji zawodowej¹⁵ w powiecie zgierskim w latach 2018 – 2020 PUP w Zgierzu wydatkowano: w 2018 r. – 15 098,8 tys. zł (w tym na osoby niepełnosprawne – 632,9 tys. zł), w 2019 r. – 11 076,2 tys. zł (w tym na osoby

¹² Ww. liczby podano zgodnie z danymi wynikającymi ze sprawozdań MRPIPS w tych okresach.

¹³ Sprawozdanie za okres 2018 r. i 8 miesięcy 2019 r. i sprawozdanie za okres 2019 r. i 8 miesięcy 2020 r., a także Analiza sytuacji na lokalnym rynku pracy za rok 2020.

¹⁴ Sprawozdania z realizacji uchwały nr XLIII/483/18 Rady Powiatu Zgierskiego z dnia 23 lutego 2018 r. za lata 2018, 2019 i 2020.

¹⁵ Szkolenia, staże, roboty publiczne, prace interwencyjne, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.

niepełnosprawne – 698,6 tys. zł), w 2020 r. – 8 996,1 tys. zł (w tym na osoby niepełnosprawne – 630,7 tys. zł)¹⁶.

W wyżej wydatkowanych kwotach udział środków finansowych kształtował się następująco:

- środki z Funduszu Pracy według algorytmu wynosiły: w 2018 r. – 3 664,7 tys. zł (w tym na osoby niepełnosprawne – 84,9 tys. zł); w 2019 r. – 3 443,3 tys. zł (w tym na osoby niepełnosprawne – 99,6 tys. zł); w 2020 r. – 2 791,9 tys. zł (w tym na osoby niepełnosprawne – 83,1 tys. zł)¹⁷,
- środki na realizację projektów (w tym współfinansowanych z EFS) i programów wynosiły: w 2018 r. – 7 253,6 tys. zł (w tym na osoby niepełnosprawne – 97,3 tys. zł); w 2019 r. – 7 117,4 tys. zł (w tym na osoby niepełnosprawne – 83,5 tys. zł); w 2020 r. – 4 990,2 tys. zł (w tym na osoby niepełnosprawne – 44,6 tys. zł)¹⁸,
- inne źródła wynosiły: w 2018 r. – 3 812,5 tys. zł (w tym na osoby niepełnosprawne – 82,7 tys. zł); w 2020 r. – 734,0 zł (w tym na osoby niepełnosprawne – 23,0 tys. zł)¹⁹,
- środki PFRON wynosiły: w 2018 r. – 368,0 tys. zł; w 2019 r. – 515,5 tys. zł; w 2020 r. – 480,0 tys. zł²⁰.

Najwyższe kwoty w kolejnych latach wydatkowano na finansowanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy i staży.

Rozpoczęcie działalności gospodarczej dofinansowano kwotą: w 2018 r. wynoszącą 4 508,1 tys. zł i stanowiącą 29,9% środków wydatkowanych na podstawowe formy aktywizacji zawodowej, w 2019 r. odpowiednio 3 577,5 tys. zł tj. 32,3%, a w 2020 r. – 4 496,7 tys. zł tj. 50%.

Na dofinansowanie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy przeznaczono: w 2018 r. – 4 274,1 tys. zł, co stanowiło 28,3% ogólnej kwoty środków wydatkowanych na podstawowe formy aktywizacji zawodowej. W 2019 r. wydatki wyniosły 2 875,7 tys. zł, tj. 26%, a w 2020 r. 2 429,8 tys. zł, co stanowiło 27% ww. środków.

Na realizację staży przeznaczono: w 2018 r. – 3 364,8 tys. zł co stanowiło 22,3% ogólnej kwoty wydatków na podstawowe formy aktywizacji zawodowej. W 2019 r. wydatki wyniosły 2 516,1 tys. zł, tj. 22,7%, a w 2020 r. 1 400,8 tys. zł, co stanowiło 15,6% wydatków na ww. formy aktywizacji.

Najniższe wydatki przeznaczone były na szkolenia. Na finansowanie ww. formy aktywizacji zawodowej wydatkowano: w 2018 r. kwotę 216,0 tys. zł (1,4%), w 2019 r. kwotę 218,3 tys. zł (2%), a w 2020 r. kwotę 49,9 tys. zł (0,6%).

(akta kontroli str.: 255-263, 374-393)

Środki PFRON przyznane powiatowi zgierskiemu w latach 2018 - 2020 w ramach algorytmu wydatkowane były na nw. zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych:

- staże (na tę formę aktywizacji zawodowej wydatkowano środki finansowe tylko w 2018 roku w kwocie 18,8 tys. zł),
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej (w 2018 r. – 52 tys. zł, w 2019 r. – 317,5 tys. zł, w 2020 r. – 240 tys. zł),

¹⁶ W odniesieniu do pierwotnie planowanych kwot: w 2018 r. - 16 627,7 tys. zł (wykonanie 90,8%) w tym osoby niepełnosprawne – 514,0 tys. zł (wykonanie 123,1%); w 2019 r. – 11 123,1 tys. zł (wykonanie 99,6%) w tym osoby niepełnosprawne – 538,5 tys. zł (wykonanie 126,6%); w 2020 r. – 8 873,6 tys. zł (wykonanie 101,4%) w tym osoby niepełnosprawne – 566,1 tys. zł (wykonanie 111,4%).

¹⁷ W 2018 r. – 24,3% wydatkowanej kwoty na ww. formy aktywizacji, w 2019 r. – 30,4%, w 2020 r. – 31%.

¹⁸ W 2018 r. – 48% wydatkowanej kwoty na ww. formy aktywizacji, w 2019 r. – 64,3%, w 2020 r. – 55,5%.

¹⁹ W 2018 r. – 25,3% wydatkowanej kwoty na ww. formy aktywizacji, w 2020 r. – 8,2%.

²⁰ W 2018 r. – 2,4% wydatkowanej kwoty na ww. formy aktywizacji, w 2019 r. – 4,7%, w 2020 r. – 5,3%.

- zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych (w 2018 r. – 297,2 tys. zł, w 2019 r. – 198 tys. zł, a w 2020 r. – 240 tys. zł).

Na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej Rada Powiatu Zgierskiego uchwaliła środki w wysokości: w 2018 r. – 368 tys. zł, w 2019 r. – 448 tys. zł i w 2020 r. – 480 tys. zł²¹. Po zmianach dokonanych w trakcie roku limity te Rada Powiatu uchwaliła²² w wysokości zrealizowanych wydatków, tj. w kwotach: w 2018 r. – 368 tys. zł (w uchwale zmieniono strukturę wydatków pomiędzy stażami, jednorazowymi środkami na podjęcie działalności gospodarczej i zwrotem kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych), na 2019 r. – 515,5 tys. zł. W 2020 r. nie zmieniano planowanej kwoty.

(akta kontroli str.: 287-298, 336-358, 374-393)

1.1.3. W latach 2018-2020 Urząd realizował projekty w zakresie promocji zatrudnienia, w tym przeciwdziałania bezrobociu, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych, wynikające z programów operacyjnych współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego:

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 (Oś Priorytetowa VIII Zatrudnienie, Działania VIII.1 Wsparcie aktywności zawodowej osób po 29. roku życia przez powiatowe urzędy pracy).

- projekt pn. „Aktywizacja osób po 29. roku życia pozostających bez pracy w powiecie zgierskim (IV)”, którego okres realizacji przewidziano w terminie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r.

W ramach projektu wsparciem objęto 268 osób, w tym 14 osób niepełnosprawnych i wydatkowano na ten cel 3 043 812,73 zł (99,14% kwoty planowanej). Spośród uczestników projektu: 52 osoby uczestniczyły w stażach (w tym cztery osoby niepełnosprawne), 39 - w szkoleniach (w tym cztery niepełnosprawne), 63 osoby otrzymały jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej (w tym cztery niepełnosprawne), 55 osób uczestniczyło w wykonywaniu prac interwencyjnych (w tym jedna niepełnosprawna), a 59 osób zostało skierowanych do pracy w ramach refundacji dla pracodawcy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy (w tym jedna niepełnosprawna).

Zatrudnienie po zakończeniu projektu podjęło 160 osób, w tym pięć osób niepełnosprawnych. Planowana we wniosku docelowa wartość wskaźnika efektywności zatrudnieniowej - 33%²³, została zrealizowana na poziomie 35,71%²⁴.

- projekt pn. „Aktywizacja osób po 29. roku życia pozostających bez pracy w powiecie zgierskim (V)”, którego realizację przewidziano w terminie od 1 stycznia 2019 r. do 30 czerwca 2021 r.

W ramach projektu wsparciem objęto 396 osób²⁵, w tym 13 osób niepełnosprawnych i wydatkowano na ten cel 7 173 824,43 zł (projekt w trakcie realizacji). Spośród uczestników projektu 82 osoby uczestniczyły w stażach (w tym sześć osób niepełnosprawnych), 23 osoby uczestniczyły w szkoleniach (w tym dwie osoby niepełnosprawne), 119 osób otrzymało jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej (w tym jedna osoba niepełnosprawna), 62 osoby uczestniczyły w wykonywaniu prac interwencyjnych (w tym cztery osoby niepełnosprawne), a 112

²¹ Uchwały Rady Powiatu Zgierskiego: Nr XLIV/495/18 z dnia 30 marca 2018 r., Nr VII/67/19 z dnia 29 marca 2019 r., Nr XVIII/217/20 z dnia 24 kwietnia 2020 r.

²² Uchwały Rady Powiatu Zgierskiego: Nr XLVII/523/18 z dnia 29 czerwca 2018 r., Nr XIV/167/19 z dnia 29 listopada 2019 r.

²³ Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla osób w najtrudniejszej sytuacji, obejmującej imigrantów, reemigrantów, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby z niskimi kwalifikacjami.

²⁴ Mierzony udziałem liczby osób, które podjęły zatrudnienie w ogólnej liczbie osób które zakończyły udział w projekcie.

²⁵ Przy czym dwie osoby skorzystały z dwóch form wsparcia.

osób zostało skierowanych do pracy w ramach refundacji dla pracodawcy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.

Zatrudnienie na 31 grudnia 2020 r. projektu podjęło 236 osób w tym osiem osób niepełnosprawnych. We wniosku o dofinansowanie projektu brak było wyodrębnionej docelowej wartości wskaźnika efektywności zatrudnieniowej dla osób z niepełnosprawnościami. Według danych Urzędu efektywność zatrudnieniowa w grupie osób niepełnosprawnych na 31 grudnia 2020 r. wyniosła 61,5%.

W ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa I „Osoby młode na rynku pracy”, Działanie 1.1 „Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe”.

– projekt pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie zgierskim (III)” w ramach Poddziałania 1.1.2 „Wsparcie udzielane z Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych”. Projekt realizowany był w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2018 r.

W ramach projektu wsparciem objęto 633 osoby bezrobotne, w tym siedem osób niepełnosprawnych i wydatkowano na ten cel 7 047 637,19 zł (99,5% kwoty planowanej). Spośród ww. uczestników projektu 376 osób uczestniczyło w stażach (w tym pięć osób niepełnosprawnych), 30 osób uczestniczyło w szkoleniach (w tym jedna osoba niepełnosprawna), 47 osób uczestniczyło w wykonywaniu prac interwencyjnych, 124 osoby otrzymały jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, 26 osób zostało skierowanych do pracy w ramach refundacji dla pracodawcy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy (w tym jedna osoba niepełnosprawna), 11 osobom został przyznany bon na zasiedlenie, a 19 osobom przyznano bon szkoleniowy.

Zatrudnienie po zakończeniu projektu podjęło 355 osób w tym pięć osób niepełnosprawnych. We wniosku zaplanowano docelową wartość wskaźnika efektywności zatrudnieniowej na poziomie 17%; stopień realizacji²⁶ wyniósł 42,86%. Dla uczestniczących w projekcie osób niepełnosprawnych osiągnięto wskaźnik efektywności zatrudnieniowej na poziomie 74,42%.

– projekt pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie zgierskim (IV)” w ramach Poddziałania 1.1.1 „Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego”. Realizację projektu przewidziano w okresie od 1 lipca 2018 r. do 31 grudnia 2019 r.

W ramach projektu wsparciem objęto 518 osób bezrobotnych²⁷, w tym cztery osoby niepełnosprawne i wydatkowano na ten cel 5 262 756,72 zł (92,5% kwoty planowanej). Spośród ww. uczestników projektu 215 osób uczestniczyło w stażach (w tym 2 osoby niepełnosprawne), 19 osób uczestniczyło w szkoleniach, 63 osoby uczestniczyły w wykonywaniu prac interwencyjnych, 109 osób otrzymało jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej (w tym dwie osoby niepełnosprawne), 92 osoby zostały skierowane do pracy w ramach refundacji dla pracodawcy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, siedmiu osobom został przyznany bon na zasiedlenie, a 14 osobom przyznano bon szkoleniowy.

Zatrudnienie po zakończeniu projektu podjęło 331 osób, w tym dwie osoby niepełnosprawne. We wniosku o dofinansowanie projektu nie określono docelowej wartości wskaźnika efektywności zatrudnieniowej osób z niepełnosprawnościami. Według danych Urzędu efektywność zatrudnieniowa w grupie osób z niepełnosprawnościami na 31 grudnia 2020 r. wyniosła 50%. Osiągnięto wskaźnik

²⁶ Mierzony udziałem liczby osób, które podjęły zatrudnienie w ogólnej liczbie osób które zakończyły udział w projekcie (dotyczy efektywności zatrudnieniowej po zakończeniu całego projektu).

²⁷ Przy czym jedna osoba skorzystała z dwóch form wsparcia.

efektywności zatrudnieniowej dla uczestniczących w projekcie na poziomie 77,5% (we wniosku zakładano 39%).

- projekt pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie zgierskim (V)” w ramach Poddziałania 1.1.1. „Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego”. Realizacja projektu przewidziana w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2022 r.

W ramach projektu w 2020 roku wsparciem objęto 191 osób bezrobotnych, w tym jedną osobę niepełnosprawną i wydatkowano na ten cel 3 616 306,22 zł. Spośród ww. uczestników projektu 86 osób uczestniczyło w stażach (w tym jedna osoba niepełnosprawna), 24 osoby uczestniczyły w wykonywaniu prac interwencyjnych, 50 osób otrzymało jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, 20 osób zostało skierowanych do pracy w ramach refundacji dla pracodawcy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, pięciu osobom został przyznany bon na zasiedlenie, a sześciu osobom przyznano bon szkoleniowy.

Zatrudnienie na koniec 2020 roku podjęło 78 osób, osoba niepełnosprawna nie podjęła zatrudnienia w badanym okresie. We wniosku o dofinansowanie projektu nie ustalono docelowej wartości wskaźnika efektywności zatrudnieniowej dla osób z niepełnosprawnościami. Z danych Urzędu wynika, że efektywność zatrudnieniowa ogółem na 31 grudnia 2020 r. wyniosła 74,1%.

(akta kontroli str.: 410-989)

Analiza dokumentacji trzech losowo wybranych osób niepełnosprawnych uczestniczących w tych projektach, wykazała, że w każdym z analizowanych przypadków osoba, której udzielono wsparcia spełniała kryteria udziału ustalone dla projektu:

- osoba, która otrzymała dofinansowanie na podjęcie działalności gospodarczej w wysokości 20 tys. zł w ramach IV edycji programu „Aktywizacja osób po 29 roku życia pozostających bez pracy w powiecie zgierskim RPO WŁ 2014-2020” była kobietą zarejestrowaną jako bezrobotna, objętą wsparciem w ramach pośrednictwa, dla której opracowany został Indywidualny Plan Działania (IPD), spełniająca kryteria wiekowe, z orzeczonym lekkim stopniem niepełnosprawności,
- osoba skierowana na staż w ramach V edycji programu „Aktywizacja osób po 29. roku życia pozostających bez pracy w powiecie zgierskim RPO WŁ 2014-2020”, była kobietą zarejestrowaną jako bezrobotna, objęta wsparciem w ramach pośrednictwa, dla której opracowany został IPD, spełniająca kryteria wiekowe, z orzeczonym lekkim stopniem niepełnosprawności,
- osoba skierowana na szkolenie²⁸ w ramach III edycji programu „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie zgierskim”, była osobą zarejestrowaną jako bezrobotna, objęta wsparciem w ramach pośrednictwa, dla której opracowany został IPD, spełniająca kryteria wiekowe, mężczyzna z orzeczonym lekkim stopniem niepełnosprawności.

Osoba, która otrzymała dofinansowanie na prowadzenie działalności gospodarczej nadal prowadziła podjętą działalność. Osoba skierowana na staż, po odbyciu ww. formy aktywizacji zawodowej uzyskała zatrudnienie na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na czas określony trzech miesięcy. Obecnie jest ponownie zarejestrowana jako osoba bezrobotna. Osoba skierowana na szkolenie po zakończeniu szkolenia uzyskała zatrudnienie na okres jednego roku²⁹. Ww. osoba nie zarejestrowała się ponownie w Urzędzie³⁰.

(akta kontroli str.: 987-989, 1297-1302, 2880)

²⁸ Szkolenie pn. „magazynier – kierowca wózków jezdniowych z uprawnieniami Urzędu Dozoru Technicznego”.

²⁹ Umowa zlecenie.

³⁰ Urząd nie prowadził monitoringu osób wyrejestrowanych.

1.1.4. Osoby niepełnosprawne miały dostęp do usług świadczonych przez Urząd zarówno w obiekcie Urzędu, jak i za pośrednictwem witryny internetowej. Serwis internetowy Urzędu pod adresem zgierz.praca.gov.pl zapewniał użytkownikowi m.in.: dostosowanie czytelności czcionki i jej wielkości do jednostkowych potrzeb osób niedowidzących oraz możliwość ustawienia kontrastu zwiększającego czytelność zamieszczonych treści.

Witryna Urzędu nie posiadała natomiast m.in.: dostępności tłumaczenia na język migowy, napisów dla osób głuchych w zamieszczonych filmach, etykiet tekstowych dowiązanych do formularza kontaktowego. W Urzędzie zatrudniony jest pracownik, który odbył szkolenie w zakresie posługiwania się językiem migowym w stopniu podstawowym.

(akta kontroli str.: 990-991, 1088-1093, 1472)

1.2. Rejestracja bezrobotnych i poszukujących pracy.

1.2.1. Liczba osób niepełnosprawnych (bezrobotnych i poszukujących pracy) figurujących w ewidencji Urzędu w kontrolowanym okresie wynosiła na koniec: 2018 r. – 339 osób (w tym 296 osoby ze statusem bezrobotnego i 43 osób ze statusem poszukującego pracy), w 2019 r. zwiększyła się do 350 osób (odpowiednio 287 i 63), natomiast w 2020 r. była na podobnym poziomie jak w 2018 r., tj. 338 osób (odpowiednio 275 i 63).

Udział osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy w ogólnej ilości zarejestrowanych w Urzędzie osób bezrobotnych i poszukujących pracy wynosił na koniec: 2018 r – 7,8%, 2019 r. – 9,6% a na koniec 2020 r. – 8,2%³¹.

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych niepełnosprawnych i poszukujących pracy, osoby zarejestrowane długotrwale w 2018 r. stanowiły 51,6%, w 2019 r. 54,9% oraz w 2020 r. - 68,3%.

(akta kontroli str.: 268, 402-404)

1.2.2. W powiecie zgierskim stan epidemii w 2020 roku nie wpłynął na wzrost bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych. Na koniec 2020 roku liczba bezrobotnych i poszukujących pracy osób niepełnosprawnych była porównywalna z końcem 2018 roku, a w porównaniu do 2019 roku spadła o 12 osób. W badanym okresie zmniejszała się jednak liczba pozyskanych od pracodawców ofert oraz liczba miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych³².

W 2020 roku - 126 osób niepełnosprawnych podjęło pracę niesubsydiowaną, co oznacza zmniejszenie w stosunku do roku 2019 o 31 takich miejsc pracy, a w stosunku do roku 2018 zmniejszenie o 32 miejsca pracy.

Tendencja malejąca wystąpiła również w ilości osób niepełnosprawnych podejmujących pracę subsydiowaną. W 2020 r. 24 osoby z niepełnosprawnością podjęły zatrudnienie, w 2019 roku osób takich było 32 osoby a w 2018 roku 48.

(akta kontroli str.: 402-404)

W celu łagodzenia skutków epidemii Urząd udzielał pomocy wynikającej z przepisów tzw. Tarcz Antykryzysowych. Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. w ramach wykorzystania instrumentów zawartych w ustawie z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw³³

PUP przyznał niskoprocentową pożyczkę z Funduszu Pracy dla pięciu mikroprzedsiębiorców zatrudniających osoby niepełnosprawne (pięć wniosków ze

³¹ Liczba zarejestrowanych bezrobotnych i poszukujących pracy na koniec lat 2018, 2019 i 2020 kształtowała się następująco: 4 373 osoby, 3 633 osoby i 4 134 osoby.

³² Opisano w p. 1.3.1.

³³ Dz. U. z 2020 r. poz. 568, ze zm.

strony ww. podmiotów)³⁴ na łączną kwotę 25 tys. zł i osiem wniosków złożonych przez osoby niepełnosprawne na łączną kwotę 40 tys. zł. Jeden wniosek złożony został przez podmiot zatrudniający osoby niepełnosprawne na dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od nich składek na ubezpieczenia społeczne dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (łączna kwota przyznanego wsparcia – 280,3 tys. zł).

Urząd nie dysponował informacjami nt. liczby osób niepełnosprawnych, które skorzystały z innych rozwiązań przewidzianych w tej ustawie. Przepisy i dokumenty, w tym także sprawozdania dotyczące wsparcia w ramach Tarczy Antykryzysowej Covid-19 nie przewidywały w swych opisach danych dotyczących osób niepełnosprawnych.

Analiza dokumentacji dwóch osób bezrobotnych z niepełnosprawnością, które otrzymały jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej wykazała, że w 2020 r. będąc przedsiębiorcami skorzystali oni ze wsparcia przewidzianego w ramach Tarczy Antykryzysowej, tj. otrzymały pożyczkę w kwocie 5 tys. zł – art. 15 zzd. Według stanu na 31 grudnia 2020 r. wymienione osoby te prowadziły działalność gospodarczą.

Zgodnie z dokumentacją pracodawcy, który w kontrolowanym okresie zatrudniał osobę z niepełnosprawnością, otrzymał on pożyczkę w kwocie 5 000 zł – art. 15 zzd. Według stanu na 31 grudnia 2020 r. ww. pracodawca prowadził działalność gospodarczą i utrzymał zatrudnienie osoby niepełnosprawnej.

(akta kontroli str.: 359-360, 993-1078, 1273-1278)

1.3. Usługi rynku pracy.

1.3.1. Urząd zamieszczał na stronie internetowej oferty o aktualnych ofertach pracy. W zgłoszeniach ofert podawane były dane wymagane § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy³⁵. Prezentowane informacje umożliwiały filtrowanie aktualnych ofert skierowanych do osób niepełnosprawnych. Informacje o aktualnych ofertach prezentowane były również w budynku Urzędu na elektronicznej tablicy.

(akta kontroli str.: 1472)

Zadanie pośrednictwa pracy Urząd realizował poprzez pozyskiwanie ofert pracy i kierowanie na rozmowy kwalifikacyjne bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym osoby niepełnosprawne. W kolejnych latach objętych kontrolą ogólna liczba zebranych od pracodawców ofert, a także wynikająca z nich liczba miejsc pracy (zarówno subsydiowanych, jak i nie podlegających wsparciu) systematycznie się zmniejszała. I tak dla miejsc pracy subsydiowanych:

- w przypadku staży - liczba zebranych ofert pracy/liczba miejsc pracy w latach 2018, 2019 i 2020 wyniosła kolejno 469/541, 297/354, 204/255. W ww. liczbach zawarto liczby ofert i miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych tylko z 2018 roku – 2 oferty/3 miejsca pracy. Na rozmowy kwalifikacyjne PUP wydał w kolejnych latach objętych kontrolą odpowiednio: 1 035, 698 i 410 skierowań (w tym trzy dla osób niepełnosprawnych w 2018 roku);
- w przypadku prac interwencyjnych - liczba zebranych ofert pracy/liczba miejsc pracy w badanych latach: 290/303, 244/262, 144/148. W ww. liczbach zawarto liczby ofert i miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych tylko z 2018 roku – 2 oferty/2 miejsca pracy. Na rozmowy kwalifikacyjne PUP wydał w kolejnych latach objętych kontrolą odpowiednio: 932, 807 i 221 skierowań (w tym dwa skierowania dla osób niepełnosprawnych w 2018 roku);

³⁴ Pożyczka do 5 tys. zł na czas do 12 miesięcy.

³⁵ Dz. U. z 2014 r. poz.667, zwane dalej „rozporządzeniem ws. trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy”.

- w przypadku robót publicznych - liczba zebranych ofert pracy/liczba miejsc pracy w badanych latach: 134/182, 45/120, 14/19. W ww. liczbach nie wystąpiły oferty i miejsca pracy dla osób niepełnosprawnych. Na rozmowy kwalifikacyjne PUP wydał w kolejnych latach objętych kontrolą odpowiednio: 251, 298 i 85 skierowań (nie kierowano osób niepełnosprawnych w badanym okresie);
- w przypadku refundacji kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy - liczba zebranych ofert pracy/liczba miejsc pracy w badanych latach kształtowała się na poziomie 274/294, 248/268, 153/158. W ww. liczbach tylko w 2018 roku złożono jedną ofertę i jedno miejsce pracy dla osoby niepełnosprawnej. Na rozmowy kwalifikacyjne PUP wydał w kolejnych latach objętych kontrolą odpowiednio: 841, 1 012 i 358 skierowań (w tym 42 skierowania dla osób niepełnosprawnych w 2018 roku, 39 w 2019 roku i 24 w 2020 roku);
- w przypadku prac społeczno-użytecznych - liczba zebranych ofert pracy/liczba miejsc pracy w badanych latach: 69/87, 69/89, 65/85. W ww. liczbach nie wystąpiły oferty i miejsca pracy dla osób niepełnosprawnych. . Na rozmowy kwalifikacyjne PUP wydał w kolejnych latach objętych kontrolą odpowiednio: 127, 134 i 101 skierowań (nie kierowano osób niepełnosprawnych w badanym okresie).

Ogólna liczba zebranych ofert pracy dla miejsc niesubsydiowanych/liczba miejsc pracy w latach 2018, 2019 i 2020 wyniosła kolejno 2 173/11 348, 1 496/12 202, 1 178/10 856. Na rozmowy kwalifikacyjne PUP na stanowiska niesubsydiowane wydał w kolejnych latach objętych kontrolą odpowiednio: 2 759, 4 216 i 2 599 skierowań.

(akta kontroli str.: 361-367)

W 2018 roku dla osób niepełnosprawnych staże zostały zorganizowane przez 10 pracodawców (w tym siedmiu prywatnych i trzech publicznych, w 2019 roku staże organizowało ośmiu pracodawców (sześciu prywatnych i dwóch publicznych), a w 2020 r. przez sześciu pracodawców (w tym pięciu prywatnych).

Prace interwencyjne dla osób niepełnosprawnych zorganizowało: w 2018 roku – pięciu pracodawców (w tym dwóch prywatnych i trzech publicznych), w 2019 roku – ośmiu pracodawców (w tym sześciu prywatnych), a w 2020 r. – czterech pracodawców (w tym trzech publicznych).

Roboty publiczne dla osób niepełnosprawnych zorganizowało: w 2018 roku siedmiu pracodawców (w tym sześciu publicznych), w 2019 roku – czterech publicznych pracodawców, a w 2020 roku jeden publiczny pracodawca.

Koszty wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy osób niepełnosprawnych: w 2018 roku – zrefundowano 12 pracodawcom prywatnym (w tym czterem w ramach refundacji ze środków PFRON) na 12 stanowisk pracy, w 2019 roku – pięciu pracodawcom (w tym trzem w ramach refundacji ze środków PFRON) – na pięć stanowisk pracy, w 2020 roku siedmiu pracodawcom (w tym sześciu w ramach refundacji ze środków PFRON) na siedem stanowisk pracy. Wszystkie firmy, które otrzymały środki na refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy były prywatnymi przedsiębiorcami.

Staże dla osób niepełnosprawnych zostały zorganizowane w: 2018 roku przez 10 pracodawców (w tym siedmiu prywatnych), w 2019 roku przez ośmiu pracodawców (w tym sześciu prywatnych) i w 2020 roku przez sześciu pracodawców (pięciu prywatnych).

(akta kontroli str.: 1105, 2165-2166, 2174-2176, 2618-2620)

Analiza dokumentacji 25 osób niepełnosprawnych³⁶ wykazała, że PUP w Zgierzu realizował zadania ustalone w art. 36 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia.

³⁶ wybór według kryteriów ustalonych programem kontroli.

W Urzędzie pozyskiwano i upowszechniano oferty pracy. Była udzielana pomoc w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia poprzez informowanie bezrobotnego o aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy, a także poprzez inicjowanie i organizowanie kontaktów bezrobotnego z pracodawcą. Urząd udzielał pracodawcom informacji o kandydatach do pracy.

(akta kontroli str.: 1177-1356)

1.3.2. W ramach poradnictwa zawodowego osobom bezrobotnym i poszukującym pracy Urząd udzielał grupowych i indywidualnych porad zawodowych (§ 46 ust. 1 pkt 1-3 rozporządzenia w sprawie trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy) oraz grupowych i indywidualnych informacji zawodowych (§ 46 ust. 1 pkt 5-7 ww. rozporządzenia).

W kontrolowanym okresie w celu rozwiązania problemów zawodowych zgłaszającym się do Urzędu osobom bezrobotnym, poszukującym pracy udzielano indywidualnych porad zawodowych. I tak pomocy w tej formie udzielono:

- w 2018 r. 456 bezrobotnym i poszukującym pracy, w tym 12 osobom niepełnosprawnym,
- w 2019 r. 349 bezrobotnym i poszukującym pracy, w tym 11 osobom niepełnosprawnym,
- w 2020 r. 334 bezrobotnym i poszukującym pracy, w tym sześciu osobom niepełnosprawnym.

Pomocy w rozwiązaniu problemów zawodowych, nabyciu umiejętności w zakresie poszukiwania pracy, Urząd udzielał również w formie grupowych porad zawodowych. Udział w tej formie poradnictwa wzięło:

- w 2018 r. 60 osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym pięć osób niepełnosprawnych,
- w 2019 r. 30 osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym dwie osoby niepełnosprawne.

W badanym okresie PUP skierował na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydawanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia dla:

- 73 bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym trzech osób niepełnosprawnych w 2018 r.,
- 46 bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym trzech osób niepełnosprawnych w 2019 r.,
- sześciu osób bezrobotnych i poszukujących pracy w 2020 r.

Dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy zorganizowano warsztaty aktywizacyjno-motywacyjne i spotkania informacyjne:

- w 2018 roku 67 razy, w tym trzykrotnie dla osób niepełnosprawnych,
- w 2019 roku 95 razy,
- w 2020 roku jeden raz w którym brały udział cztery osoby.

Na zgłaszane przez osoby bezrobotne, poszukujące pracy potrzeby, Urząd udzielał indywidualnych informacji zawodowych. Z tej formy poradnictwa w kolejnych latach skorzystało:

- w 2018 r. – 586 osób bezrobotnych i poszukujących pracy,
- w 2019 r. – 506 osób bezrobotnych i poszukujących pracy,
- w 2020 r. – 409 osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

W ramach spotkań informacyjnych udzielano grupowych informacji zawodowych:

- w 2018 r. - 45 bezrobotnych i poszukujących pracy,
- w 2019 r. - 45 bezrobotnych i poszukujących pracy,
- w 2020 r. - 17 bezrobotnych i poszukujących pracy.

W latach 2018 – 2020 zorganizowano czterokrotnie targi pracy i Europejskie Dni Pracodawcy (dwukrotnie w 2018 roku i dwukrotnie w 2019 roku). 63 razy

zorganizowano giełdy pracy (w 2018 roku – 14 razy, w 2019 roku – 48 razy i raz w 2020 r.).

(akta kontroli str.: 52-86, 140-181, 275, 1076, 1472)

1.4. Działania kontrolne w PUP

W latach 2018-2020 PUP w Zgierzu nie był kontrolowany w zakresie aktywizacji osób niepełnosprawnych przez wojewodę oraz inne uprawnione podmioty.

(akta kontroli str.: 1106-1172)

W latach 2018-2020 do Urzędu, a także do Starostwa Powiatowego w Zgierzu nie były kierowane skargi na realizację przez Urząd zadań aktywizacji osób niepełnosprawnych. Nie były zgłaszane skargi dotyczące równego traktowania, przyznawania dofinansowania/pożyczek na podjęcie działalności gospodarczej, dofinansowania na wyposażenie/doposażenie stanowiska pracy, wyboru firm prowadzących szkolenia oraz przedsiębiorców organizujących staże, roboty publiczne, prace interwencyjne dla ww. osób.

(akta kontroli str.: 1094-1098, 1173-1176)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W opracowanych przez Urząd projektach Programu promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy Powiatu Zgierskiego na lata 2015 – 2020 oraz Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2018 – 2021 nie określono bazowych i docelowych wartości liczbowych mierników, pozwalających na ocenę stopnia realizacji zakładanych celów i zadań w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych, w tym niepełnosprawnych, co jest niezgodne ze Standardami kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych wydanymi przez Ministra Finansów³⁷ na podstawie art. 69 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³⁸ (dalej ufp).

(akta kontroli str.: 87-139)

Dyrektor PUP w Zgierzu wyjaśniła, iż: „Program promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy Powiatu Zgierskiego na lata 2015 – 2020 to program kilkuletni. Dlatego też Urząd nie dysponował wiedzą w zakresie funduszy przeznaczanych na poszczególne lata i nie mógł wskazać mierników bazowych i docelowych, które mogłyby pozwolić na zmierzenie stopnia realizacji celów i zadań w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy w tym również osób niepełnosprawnych. Trudno było przewidzieć w jakiej wysokości w kolejnych latach będą przyznane środki finansowe. Tym bardziej, że środki jakie otrzymuje PUP pochodzą z różnych źródeł, (...). Każdego roku Rada Powiatu Zgierskiego otrzymuje sprawozdania z PUP oraz PCPR na podstawie ujednoczonego sposobu. Dlatego warto zauważyć, iż same wskaźniki nie odzwierciedlają wszystkich działań PUP w zakresie aktywizacji osób niepełnosprawnych (...). Materiały przekazywane do sprawozdania na potrzeby Rady Powiatu Zgierskiego dostarczano w formie opisowej, aby Starosta i Rada Powiatu Zgierskiego miały pełny obraz działań PUP w danym roku.

(akta kontroli str.: 1088-1091)

W ocenie NIK nieokreślenie wartości bazowych i docelowych mierników w dokumentach programowych jest niezgodne z przepisami ufp oraz Standardami kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych, zgodnie z którymi „Cele i zadania należy określić jasno i w co najmniej rocznej perspektywie. Ich wykonanie należy monitorować za pomocą wyznaczonych mierników”.

³⁷ Komunikat nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych – Dz. Urz. MF z 2009 r. Nr 15 poz. 84.

³⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 305.

Urząd opracował Program promocji zatrudnienia oraz uczestniczył w opracowaniu Programu dla osób niepełnosprawnych w części dotyczącej działań w ramach aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych. W ww. programach nie określono liczbowych wartości mierników bazowych i docelowych, czyli wskaźników pozwalających na badanie skuteczności działań aktywizacyjnych.

Środki finansowe w badanym okresie na zadania z zakresu aktywizacji osób niepełnosprawnych wydatkowane były prawidłowo. Prawidłowo realizowane były projekty w zakresie promocji zatrudnienia, w tym przeciwdziałania bezrobociu, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych. W latach objętych kontrolą długotrwale bezrobocie wśród niepełnosprawnych osób bezrobotnych utrzymywało się na poziomie znacznie wyższym niż dla wszystkich bezrobotnych. Nie wystąpił natomiast wzrost bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych w 2020 r. w związku z zagrożeniem pandemicznym. Wśród osób niepełnosprawnych nie wystąpiły zwolnienia bądź zawieszanie działalności gospodarczej.

Urząd aktywnie realizował zadania pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego. Dla osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP jako bezrobotni/poszukujący pracy stosowano takie same standardy jak dla pozostałych bezrobotnych i szukających pracy.

Rzetelnie sporządzane były sprawozdania z działalności PUP.

OBSZAR

2. Prawidłowość i skuteczność aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych oraz trwałość ich zatrudnienia.

2.1. Współpraca PUP z osobą niepełnosprawną zarejestrowaną jako bezrobotny/poszukujący pracy.

Opis stanu faktycznego

2.1.1. Indywidualne plany działania (IPD) zostały sporządzone dla bezrobotnych osób niepełnosprawnych, zarejestrowanych w Urzędzie w terminie 60 dni od dnia rejestracji, a w trakcie obowiązywania profilu pomocy³⁹ w terminie 60 dni od daty jego ustalenia.

IPD sporządzane były przez doradcę klienta w obecności osoby bezrobotnej i uwzględniały ustalone z tą osobą formy działania mające na celu przywrócenie osoby bezrobotnej na rynek pracy.

(akta kontroli str.: 1082-1086, 1177-1374)

Analiza dokumentacji wybranych osób niepełnosprawnych⁴⁰ wykazała, że:

- zgodnie z art. 34a ust. 1-3ab ustawy o promocji zatrudnienia, udzielając bezrobotnej osobie niepełnosprawnej pomocy, Urząd dla wszystkich osób, poddanych badaniu opracował IPD,
- IPD przygotowane były przez doradców klienta przy udziale bezrobotnej osoby niepełnosprawnej (udział potwierdzony każdorazowo podpisem tej osoby),
- planowana w IPD pomoc uwzględniała indywidualne potrzeby i możliwości osób niepełnosprawnych,
- IPD opracowane były na określony czas i ustalały warunki zakończenia jego realizacji,

³⁹ Profile pomocy ustalone były dla bezrobotnych przez PUP do 14 czerwca 2019 r.

⁴⁰ Kryteria doboru próby zgodne z określonymi w tematyce kontroli - 5 osób niepełnosprawnych bezrobotnych/poszukujących pracy w sposób długotrwale (powyżej roku), których nie objęto żadną formą aktywizacji; 5 osób niepełnosprawnych bezrobotnych/poszukujących pracy w sposób długotrwale (powyżej roku), które w okresie objętym kontrolą nie uzyskały zatrudnienia, mimo działań aktywizacyjnych ze strony PUP), 15 osób, które w okresie kontrolowanym podjęły zatrudnienie w sposób trwały, 5 osób, które w okresie kontrolowanym podjęły działalność gospodarczą w wyniku dofinansowania.

- w planach wskazane były uzgodnione z bezrobotną osobą niepełnosprawną działania możliwe do zastosowania przez Urząd w ramach pomocy określonej w ustawie,
- PUP w Zgierzu w okresie realizacji IPD kontaktował się z bezrobotnym co najmniej raz na 60 dni w celu monitorowania sytuacji i postępów w realizacji działań przewidzianych w indywidualnym planie działania (wykazane były kontakty klienta z doradcą/pośrednikiem pracy, podejmowane działania, w tym przede wszystkim działania dotyczące pośrednictwa pracy),
- w większości badanych przypadków IPD nie zawierały natomiast wpisów dotyczących działań, o których mowa w art. 34a ust. 2 pkt.2 i 3 ustawy o promocji zatrudnienia, tj. działań przewidzianych do samodzielnej realizacji przez bezrobotną osobę i planowanych terminów tych działań⁴¹. Spośród zbadanych dokumentacji 25 osób niepełnosprawnych, tylko w dwóch IPD wpisano samodzielne poszukiwanie pracy. Nie ustalono jednak planowanego terminu realizacji tego działania.

(akta kontroli str.: 1177-1374, 1419-1470)

2.1.2. W latach 2018 -2020 osoby bezrobotne i poszukujące pracy zarejestrowane w PUP w Zgierzu objęte zostały formami aktywizacji zawodowej, a także usługami rynku pracy.

Według stanu na koniec 2018 r. w Urzędzie na zarejestrowane 4 292 osoby bezrobotne (w tym 296 osób bezrobotnych niepełnosprawnych) zaktywizowano 1 674 osób bezrobotnych (w tym 77 osób niepełnosprawnych). Ponadto na 43 osoby niepełnosprawne zarejestrowane jako poszukujący pracy zaktywizowanych zostało osiem osób. Pozostałe zarejestrowane osoby, tj. 2 618 bezrobotnych w tym 219 osób niepełnosprawnych i 35 poszukujących pracy niepełnosprawnych objęto usługami rynku pracy. Według stanu na koniec 2019 r. w Urzędzie na zarejestrowane 3 540 osób bezrobotnych (w tym 287 osób bezrobotnych niepełnosprawnych) zaktywizowano 1 255 osób bezrobotnych (w tym 66 osób niepełnosprawnych). Ponadto na 63 osoby niepełnosprawne zarejestrowane jako poszukujący pracy zaktywizowanych zostało pięć osób. Pozostałe zarejestrowane osoby, tj. 2 285 bezrobotnych, w tym 221 osób niepełnosprawnych i 58 poszukujących pracy niepełnosprawnych objęto usługami rynku pracy. Według stanu na koniec 2020 r. w Urzędzie na zarejestrowane 4 037 osób bezrobotnych (w tym 275 osób bezrobotnych niepełnosprawnych) zaktywizowano 816 osób bezrobotnych (w tym 43 osoby niepełnosprawne). Ponadto na 63 osoby niepełnosprawne zarejestrowane jako poszukujący pracy zaktywizowanych zostało sześć osób. Pozostałe zarejestrowane osoby, tj. 3 221 bezrobotnych, w tym 232 osoby niepełnosprawne i 57 poszukujących pracy niepełnosprawnych objęto usługami rynku pracy.

(akta kontroli str.: 267, 1085)

Oprócz podstawowych form aktywizacji zawodowej doradcy klienta udostępniali otwarte oferty pracy, zapraszali na giełdy pracy, organizowali targi pracy, spotkania informacyjne z doradcą zawodowym, informowali o szkoleniach, stażach, itp.

(akta kontroli str.: 1079-1087)

Badaniem objęto dokumentację pięciu bezrobotnych osób niepełnosprawnych, które nie podjęły zatrudnienia mimo działań aktywizacyjnych podejmowanych przez Urząd. Były to osoby o stałym stopniu niepełnosprawności (trzy osoby w stopniu lekkim, jedna umiarkowanym i jedna stopniu znacznym). Osobom tym w badanym okresie przedstawiano oferty otwarte, jednej z nich przedstawiano projekty

⁴¹ Takie działania przewidywał Indywidualny Plan Działania opracowany w Urzędzie (wyszczególnione w formie tabeli zawierającej kolumny: rodzaj tabeli, termin realizacji, podpis pracownika potwierdzającego realizację działań).

z Funduszu PFRON, jedną skierowano do Fundacji Aktywizacja (która pomaga w zatrudnieniu w zakładach pracy chronionej), jedną zarejestrowaną w PUP od 16 marca 2000 roku, skierowano przed okresem objętym kontrolą na prace społeczno-użyteczne, przedkładano inne oferty pracy⁴², skierowano na targi pracy. Ww. osoby rejestrowały się w Urzędzie od dwóch do 13 razy.

Przyczyny bierności zawodowej klientów Urzędu są złożone. Najważniejsze z nich to: niskie, nieodpowiednie do wymagań pracodawców kwalifikacje zarejestrowanych osób, zły stan zdrowia nie zawsze potwierdzony orzeczeniem lekarskim, niechęć pracodawców do zatrudniania osób po 50 roku życia, niechęć samych bezrobotnych do podjęcia pracy.

(akta kontroli str.: 1088-1093, 1207-1236)

2.2. Formy wsparcia osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP w charakterze bezrobotnych lub poszukujących pracy i ich skuteczność.

2.2.1. Urząd w kontrolowanym okresie w ramach aktywizacji osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym osób niepełnosprawnych, realizował szkolenia wskazane przez osoby uprawnione (art. 40 ust. 3 ustawy o promocji zatrudnienia), a także szkolenia grupowe (zorganizowane w latach 2018 – 2019).

Szkolenia indywidualne, na wniosek bezrobotnych realizowane były na bieżąco, w miarę posiadanych środków. Informację o możliwości skorzystania z tej formy aktywizacji bezrobotni uzyskiwali od pośredników pracy, doradców zawodowych, pracowników zajmujących się rejestracją. Ogłoszenia zamieszczano w budynku Urzędu na tablicach ogłoszeniowych, a także na stronie internetowej. Szkolenia grupowe planowano na podstawie: analiz i statystyk dotyczących zapotrzebowania na zawody na lokalnym rynku pracy⁴³, opinie pośredników pracy i doradców zawodowych, którzy mają bezpośredni kontakt z bezrobotnymi, a także na podstawie ankiet, w których zainteresowani określali potrzeby szkoleniowe.

Plany szkoleń i terminy naboru udostępniano na stronie internetowej PUP i na tablicach ogłoszeniowych w budynku Urzędu.

W 2018 roku PUP w Zgierzu zawarł siedem grupowych umów szkoleniowych (w tym sześć umów zawarł z jednym wykonawcą) na kwotę 66 980,20 zł. W 2019 roku Urząd zawarł cztery grupowe umowy szkoleniowe z tymi samymi wykonawcami co w 2018 roku (w tym trzy z jednym wykonawcą⁴⁴) na kwotę 79 430,20 zł.

W badanym okresie w Urzędzie obowiązywały kolejno trzy zarządzenia Dyrektora PUP w Zgierzu w sprawie wprowadzenia Regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej nieprzekraczającej równowartości kwoty 30 000 euro w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgierzu⁴⁵. Ww. zarządzenia regulowały zakup usług (w tym szkoleń grupowych), dostaw lub robót budowlanych w ramach zamówień publicznych.

⁴² Prace społecznie użyteczne (w latach: 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014). Przed 2018 r. skierowano w ramach PFRON (nie przyjęto - brak prawo jazdy kat. T), oferta do ZPCH na stanowisko portiera i oferta pracy na stanowisko pracownika gospodarczego (nie przyjęto ze względu na niepełnosprawność uniemożliwiająca wykonywanie pracy).

⁴³ W tym barometry zawodów, raporty dotyczące zawodów deficytowych i nadwyżkowych, analizy ofert pracy wpływających do Urzędu.

⁴⁴ Jeden z wykonawców szkoleń grupowych zorganizował po jednym szkoleniu w 2018 i 2019 roku pn. Operator koparko-ładowarki kl. III. Drugi wykonawca szkoleń w 2018 roku zorganizował sześć szkoleń pn.: Obsługa kas fiskalnych z fakturowaniem, Kierowca wózków jezdniowych z uprawnieniami Urzędu Dozoru Technicznego, Księgowość, Florystyka z elementami decoupage, i dwukrotnie – Magazynier - Kierowca wózków jezdniowych z uprawnieniami Urzędu Dozoru Technicznego. Ww. wykonawca zorganizował trzy szkolenia grupowe w 2019 roku pn.: Florystyka z elementami decoupage, Spawanie metodami MAG(135)-FM1 oraz TIG(141)-FM5, i Pracownik ds. kadr i plac. Szkolenia pn. Florystyka z elementami decoupage finansowane były ze środków Funduszu Pracy. pozostałe szkolenia grupowe sfinansowano ze środków w ramach projektów EFS.

⁴⁵ Zarządzenie Nr 11/2016 z dnia 05 lutego 2016 r., Zarządzenie Nr 34/2019 z dnia 04 kwietnia 2019 r. i Zarządzenie Nr 26/2020 z dnia 28 lutego 2020 r.

Szczegółowym badaniem objęto dokumentację trzech postępowań w sprawie udzielenia zamówień publicznych dotyczących zorganizowania szkoleń grupowych. Przedmiotami zamówień były:

- organizacja szkolenia grupowego pn. „Florystyka z elementami decoupage” (szkolenie finansowane w ramach algorytmu Funduszu Pracy) – wniosek o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego do Dyrektora PUP w Zgierzu złożono w dniu 22 marca 2019 roku⁴⁶,
- organizacja szkolenia grupowego pn. „Pracownik ds. kadr i płac” (szkolenie finansowane w ramach projektu "Aktywizacja osób po 29. roku życia pozostających bez pracy w powiecie zgierskim (V)) – wniosek o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego do Dyrektora PUP w Zgierzu złożono w dniu 26 marca 2019 roku⁴⁷,
- organizacja szkolenia grupowego pn. „Księgowość” (szkolenie finansowane w ramach projektu "Aktywizacja osób po 29. roku życia pozostających bez pracy w powiecie zgierskim (IV)) – wniosek o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego do Dyrektora PUP w Zgierzu złożono w dniu 13 lutego 2018 roku⁴⁸.

Wyboru wykonawców dokonano z zachowaniem zasad konkurencyjności. Ww. postępowania przeprowadzono zgodnie z obowiązującymi w Urzędzie regulaminami udzielania zamówień publicznych o wartości szacunkowej nieprzekraczającej równowartości kwoty 30 tys. euro. W przypadku postępowań finansowanych w ramach projektów pn. Aktywizacja osób po 29. roku życia pozostających bez pracy w powiecie zgierskim, zgodnie z § 15 ust. 4 ww. regulaminów procedurę wyboru wykonawcy przeprowadzono według Wytocznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z zastosowaniem zasady konkurencyjności.

(akta kontroli str.: 1094-1097, 1472, 1483-2032)

Szczegółowym badaniem objęto również dokumentację z przeprowadzenia ww. szkoleń grupowych, a także szkolenia grupowego przeprowadzonego w 2018 roku pn. Magazynier - kierowca wózków jezdniowych z uprawnieniami Urzędu Dozoru Technicznego⁴⁹.

Analiza ww. dokumentacji wykazała, że:

- w każdym szkoleniu uczestniczyło po 10 osób bezrobotnych, w tym po jednej osobie niepełnosprawnej,
- w każdym szkoleniu listy obecności były potwierdzane podpisami przez uczestników szkoleń,
- w trakcie każdego szkolenia pracownicy PUP w Zgierzu przeprowadzili kontrolę w zakresie poprawności, przebiegu i efektywności szkolenia oraz frekwencji jego uczestników. Do protokołów z przeprowadzonych kontroli nie wniesiono zastrzeżeń i uwag,
- po ukończeniu szkoleń dwie osoby niepełnosprawne podjęły zatrudnienie, jedna złożyła wniosek o wyrejestrowanie z rejestru osób bezrobotnych, a jedna nie podjęła zatrudnienia.
- osoby niepełnosprawne, które podjęły pracę po odbytych szkoleniach nie rejestrowały się ponownie w Urzędzie.

(akta kontroli str.: 1297-1302, 1357-1374, 1476-1480)

⁴⁶ Zawarto umowę nr 1/FP/2019 z dnia 29 maja 2019 r. na kwotę 17 850,00 zł.

⁴⁷ Zawarto umowę nr 4/EFS/2019 z dnia 15 lipca 2019 r. na kwotę 17 850,00 zł.

⁴⁸ Zawarto umowę nr 3/EFS/2018 z dnia 6 czerwca 2018 r. na kwotę 12 000,00 zł.

⁴⁹ Umowa szkoleniowa nr 6/EFS/2018 z dnia 9 lipca 2018 r. (szkolenie sfinansowane w ramach projektu pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie zgierskim (IV)").

W 2018 r. na szkolenia, w których uczestniczyły 94 osoby bezrobotne i poszukujące pracy, w tym siedem osób niepełnosprawnych wydatkowano ogółem 216,0 tys. zł⁵⁰, w tym na szkolenie osób niepełnosprawnych 9,7 tys. zł. Źródłami finansowania tych wydatków były środki Funduszu Pracy (algorytm) w wysokości 49,5 tys. zł (w tym 2,4 tys. zł na szkolenie dwóch osób niepełnosprawnych), projekty i programy w wysokości 103,2 tys. zł (w tym 7,3 tys. zł na szkolenie pięciu osób niepełnosprawnych) oraz środki pochodzące z innych źródeł⁵¹ w wysokości 63,3 tys. zł.

Ogółem⁵² szkolenia w 2018 r. ukończyło 109 osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym trzy niepełnosprawne. Zatrudnienie po szkoleniu uzyskało 78 osób. Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej ogółem wyniósł 39,4%. Wskaźnik efektywności kosztowej dla tej formy aktywizacji wyniósł 6,92 tys. zł.

Według danych Urzędu osoba niepełnosprawna, która ukończyła szkolenie w 2018 r. i podjęła pracę, do końca 2020 r. nie powróciła do rejestru osób bezrobotnych.

W 2019 r. na szkolenia, w których uczestniczyło 67 osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym dziewięć osób z niepełnosprawnością wydatkowano ogółem 218,3 tys. zł, w tym na szkolenie osób niepełnosprawnych 35,0 tys. zł. Źródłami finansowania tych wydatków były środki Funduszu Pracy (algorytm) w wysokości 116,7 tys. zł (w tym 27,7 tys. zł na szkolenie siedmiu osób niepełnosprawnych) oraz projekty i programy w wysokości 101,6 tys. zł (w tym 7,3 tys. zł na szkolenie dwóch osób niepełnosprawnych).

Ogółem szkolenia w 2019 r. ukończyło 84 osoby bezrobotne i poszukujące pracy, w tym sześć niepełnosprawnych. Zatrudnienie po szkoleniu uzyskało 45 osób, w tym cztery niepełnosprawne. Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej ogółem wyniósł 53,6%, a dla osób niepełnosprawnych 66,7%. Wskaźnik efektywności kosztowej dla tej formy aktywizacji wyniósł 6,98 tys. zł.

Według danych Urzędu osoby niepełnosprawne, które ukończyły szkolenie w 2019 r. i podjęły pracę, do końca 2020 r. nie rejestrowały się w Urzędzie.

W 2020 r. na szkolenia, w których uczestniczyło 13 osób bezrobotnych i poszukujących pracy (nie uczestniczyły osoby z niepełnosprawnością) wydatkowano ogółem 49,9 tys. zł. Źródłami finansowania tych wydatków były środki Funduszu Pracy (algorytm) w wysokości 24,7 tys. zł, projekty i programy w wysokości 7,3 tys. zł oraz środki pochodzące z innych źródeł⁵³ w wysokości 17,9 tys. zł.

Ogółem szkolenia w 2020 r. ukończyło 17 osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Zatrudnienie po szkoleniu uzyskało dziewięć osób. Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej ogółem wyniósł 52,9%, a wskaźnik efektywności kosztowej dla tej formy aktywizacji wyniósł 11,86 tys. zł.

(akta kontroli str.: 374-393, 404-409)

2.2.2. Dyrektor PUP w Zgierzu wydawał corocznie zarządzenia⁵⁴ w sprawie wprowadzenia zasad dotyczących organizacji prac społecznie użytecznych, robót

⁵⁰ W ww. kwocie nie ujęto kwoty 67,2 tys. zł, która dotyczyła dodatków (bonów) szkoleniowych oraz stypendiów i składek na ubezpieczenie społeczne od tych dodatków (ww. elementów nie ujęto w poszczególnych latach objętych kontrolą).

⁵¹ Rezerwa Funduszu Pracy.

⁵² Tj. z uwzględnieniem wszystkich elementów składowych zaliczanych w rozliczeniu szkoleń w sprawozdaniu MRPIPS-02 (w przypadku PUP w Zgierzu z uwzględnieniem bonów stażowych ze składkami na ubezpieczenia społeczne i stypendiów wymienionych w przypisie nr 50). Ww. uwaga dotyczy poszczególnych lat objętych kontrolą.

⁵³ Rezerwa Funduszu Pracy.

⁵⁴ Wydawane zarządzenia dotyczyły zasad organizacji form aktywizacji zawodowej finansowanych ze środków Funduszu Pracy, środków w ramach projektów EFS RPO Wł. na lata 2014 – 2020, EFS POWER 2014 -2020, a także ze środków PFRON.

publicznych, organizowania prac interwencyjnych, staży dla osób bezrobotnych, dokonywania refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej. W ww. zarządzeniach w załącznikach opisywane były zasady przyznawania poszczególnych form aktywizacji zawodowej. W załącznikach dotyczących organizacji stażu uregulowane były zasady m.in.: trybu składania, rozpatrywania wniosków o zorganizowanie stażu, tryb zawierania umowy o odbywanie stażu przez bezrobotnego, warunki realizacji stażu.

Analiza zestawienia pracodawców organizujących staże dla osób niepełnosprawnych w latach 2018-2020 wykazała, że jeden pracodawca publiczny złożył wnioski w roku 2019 i 2020 (po jednym wniosku na pojedyncze miejsce stażu). Pozostałe podmioty w badanym okresie tylko raz zorganizowały staż dla bezrobotnych osób niepełnosprawnych⁵⁵.

Analiza dokumentacji pięciu wybranych naborów przeprowadzonych na podstawie zgłoszonych przez przedsiębiorców wniosków o organizację staży wykazała, że:

- wniosek pracodawcy o organizację stażu każdorazowo uzyskał pozytywną opinię pośrednika pracy, komisji Urzędu i pozytywną decyzję Dyrektora PUP,
- według kryteriów wskazanych we wniosku przez organizatora stażu Urząd wytypował i wydał niepełnosprawnym osobom bezrobotnym skierowania do odbycia stażu,
- w wyniku prowadzonych postępowań na wnioskowanych przez pracodawców sześć miejsc stażowych (jeden pracodawca złożył wniosek na dwa miejsca pracy dla dwóch osób niepełnosprawnych), skierowane zostało sześć osób niepełnosprawnych, wybranych zgodnie ze wskazaniem ich przez pracodawców we wnioskach,
- Dyrektor PUP zawarła z organizatorami stażu umowy o odbycie staży,
- ustalone ww. umowami: okres trwania stażu oraz deklarowany przez pracodawcę okres zatrudnienia po stażu, były zgodne z wnioskiem pracodawcy o organizację stażu,
- wszystkie osoby skierowane na staż otrzymały pozytywne opinie o realizowanych zadaniach przez bezrobotnych i zostały zatrudnione przez pracodawców na zadeklarowane w umowach stażowych okresy.

(akta kontroli str.: 1097-1098, 1105, 2035-2171)

W 2018 r. na staże, w których uczestniczyło 392 osoby bezrobotne i poszukujące pracy, w tym 13 osób niepełnosprawnych wydatkowano ogółem 3 364,8 tys. zł, w tym na staże osób niepełnosprawnych 73,7 tys. zł. Źródłami finansowania tych wydatków były środki Funduszu Pracy (algorytm) w wysokości 988,0 tys. zł (w tym 15,2 tys. zł na staże dwóch osób niepełnosprawnych), projekty i programy w wysokości 2 129,8 tys. zł (w tym 35,8 tys. zł na staże sześciu osób niepełnosprawnych), środki z PFRON w wysokości 18,8 tys. zł na staże dla trzech osób niepełnosprawnych oraz środki pochodzące z innych źródeł⁵⁶ w wysokości 228,2 tys. zł (w tym 3,9 tys. zł dla dwóch osób niepełnosprawnych).

Ogółem udział w stażach w 2018 r. ukończyło 439 osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym pięć osób niepełnosprawnych. Zatrudnienie po stażu uzyskały 374 osoby, w tym trzy niepełnosprawne. Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej ogółem wyniósł 85,2% (dla osób niepełnosprawnych 60%).

⁵⁵ W 2018 roku – dziewięciu pracodawców złożyło wnioski na pojedyncze miejsca pracy dla osób niepełnosprawnych i jeden pracodawca na dwa miejsca pracy dla osób niepełnosprawnych; w 2019 roku – ośmiu pracodawców na pojedyncze miejsca pracy; w 2020 roku – sześciu pracodawców na pojedyncze miejsca pracy.

⁵⁶ Rezerwa Funduszu Pracy.

Wskaźnik efektywności kosztowej dla tej formy aktywizacji wyniósł 8,95 tys. zł (dla osób niepełnosprawnych 10,9 tys. zł).

Według danych Urzędu trzy osoby niepełnosprawne, które ukończyły staże w 2018 r. pozostawały w zatrudnieniu na koniec 2020 r.⁵⁷.

W 2019 r. na staże, w których uczestniczyło 271 osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym osiem osób z niepełnosprawnością wydatkowano ogółem 2 516,1 tys. zł, w tym na staże osób niepełnosprawnych 49,1 tys. zł. Źródłami finansowania tych wydatków były środki Funduszu Pracy (algorytm) w wysokości 792,7 tys. zł (w tym 10,8 tys. zł na staże dwóch osób niepełnosprawnych) oraz projekty i programy w wysokości 1 723,4 tys. zł (w tym 38,3 tys. zł na staże sześciu osób niepełnosprawnych).

Ogółem udział w stażach w 2019 r. ukończyło 341 osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym sześć osób niepełnosprawnych. Zatrudnienie po stażu uzyskało 289 osób, w tym pięć osób niepełnosprawnych. Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej ogółem wyniósł 84,8%, a dla osób niepełnosprawnych 66,7%. Wskaźnik efektywności kosztowej dla tej formy aktywizacji wyniósł 8,71 tys. zł (w tym 12,93 tys. zł dla osób niepełnosprawnych).

Według danych Urzędu cztery osoby niepełnosprawne, które ukończyły staże w 2019 r. pozostawały w zatrudnieniu na koniec 2020 r.⁵⁸.

W 2020 r. na staże, w których uczestniczyło 186 osób bezrobotnych i poszukujących pracy (w tym sześć osób z niepełnosprawnością) wydatkowano ogółem 1 400,8 tys. zł, w tym na staże osób niepełnosprawnych 41,7 tys. zł. Źródłami finansowania tych wydatków były środki Funduszu Pracy (algorytm) w wysokości 558,6 tys. zł (w tym 31,1 tys. zł na staże dla czterech osób niepełnosprawnych), projekty i programy w wysokości 842,2 tys. zł (w tym 10,6 tys. zł na staże dla dwóch osób niepełnosprawnych).

Ogółem staże w 2020 r. ukończyło 147 osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym trzy osoby niepełnosprawne. Zatrudnienie po stażu uzyskały 103 osoby, w tym trzy osoby niepełnosprawne. Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej ogółem wyniósł 70,1%, a dla osób niepełnosprawnych 100%. Wskaźnik efektywności kosztowej dla tej formy aktywizacji wyniósł 13,61 tys. zł, a dla osób niepełnosprawnych 8,17 tys. zł.

Według danych Urzędu trzy osoby niepełnosprawne, kończące staże w 2020 r. pozostawały w zatrudnieniu na koniec 2020 r.

(akta kontroli str.: 374-393, 404-409)

2.2.3. W załącznikach do zarządzeń Dyrektora PUP w Zgierzu określających zasady organizacji prac interwencyjnych ustalone zostały m.in.: warunki przygotowania i przyjmowania wniosków, procedura weryfikacji wniosków o zorganizowanie prac interwencyjnych⁵⁹, tryb zawierania umowy pomiędzy Dyrektorem PUP, a pracodawcą, warunki skierowania i zatrudnienia bezrobotnych i sposób rozliczenia dofinansowania.

W kontrolowanym okresie nabory wniosków pracodawców były przeprowadzane w sposób ciągły do wyczerpania limitu środków przyznanych na ten cel w danym roku. Organizatorami prac interwencyjnych, z którymi Dyrektor PUP zawarła umowy było w 2018 roku pięć podmiotów (trzy publiczne i dwa prywatne) w 2019 roku

⁵⁷ Trzy osoby po ukończeniu stażu w 2018 r. ponownie się zarejestrowały w Urzędzie.

⁵⁸ Trzy osoby po ukończeniu stażu w 2019 r. ponownie się zarejestrowały w Urzędzie.

⁵⁹ Wnioski oceniane były pod względem formalnym przez pracownika Urzędu, następnie pod względem merytorycznym przez Komisję ds. opiniowania wniosków o organizowanie prac interwencyjnych i robót publicznych (Komisja brała pod uwagę ocenę formalno-prawną wniosku, zakres dotychczasowej współpracy, efektywność zatrudnieniową po zakończeniu refundacji części kosztów zatrudnienia oraz możliwość skierowania bezrobotnych na wnioskowane miejsca pracy). Po uwzględnieniu opinii Komisji Dyrektor PUP podejmował decyzję w sprawie zorganizowania miejsca pracy.

osiem podmiotów (dwa publiczne⁶⁰ i sześć prywatnych), a w 2020 roku cztery podmioty (trzy publiczne⁶¹ i jeden prywatny). Ww. organizatorzy nie posiadali statusu zakładu pracy chronionej lub spółdzielni socjalnej.

Spośród osób niepełnosprawnych, które ukończyły prace interwencyjne w 2018 roku trzy ponownie się zarejestrowały w Urzędzie w 2019 roku. Spośród osób, które ukończyły prace interwencyjne w 2019 roku, jedna osoba zarejestrowała się w PUP w 2019 roku, a trzy inne powróciły do ewidencji Urzędu w 2020 roku. Dwie osoby, które ukończyły prace interwencyjne w 2020 roku ponownie zarejestrowały się w tym samym roku.

Badanie naboru u jednego prywatnego pracodawcy wykazało że:

- wniosek⁶², w którym pracodawca wskazał kandydata na proponowane miejsce pracy został pozytywnie oceniony przez pracownika Urzędu - Pośrednika pracy,
- Komisja ds. opiniowania wniosków o organizowanie prac interwencyjnych i robót publicznych pozytywnie zaopiniowała wniosek pracodawcy, a Dyrektor PUP wyraziła zgodę na zorganizowanie jednego miejsca pracy na okres dziewięciu miesięcy, w tym sześciu miesięcy refundacji części kosztów zatrudnienia,
- Dyrektor PUP zawarła umowę z pracodawcą o organizowanie prac interwencyjnych⁶³ i wydano skierowanie osobie niepełnosprawnej,
- pracodawca zawarł umowę o pracę z osobą bezrobotną na czas próbny trzech miesięcy, a po okresie próbnym na czas określony do 30 czerwca 2022 r.

Osoba niepełnosprawna po tym okresie nie rejestrowała się ponownie w Urzędzie.

W 2020 roku efektywność zatrudnieniowa prac interwencyjnych dla skierowanych osób niepełnosprawnych wynosiła 80%, a efektywność kosztowa – 4,4 tys. zł.

(akta kontroli str.: 1097-1098, 1101, 1345-1350, 2035-2164, 2172, 2174-2175, 2177-2216)

2.2.4. Działania w zakresie organizacji robót publicznych Urząd realizował na podstawie ustawy o promocji zatrudnienia, rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych oraz jednorazowej refundacji kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenia społeczne⁶⁴, a także na podstawie regulacji wewnętrznych w Urzędzie dotyczących organizowania robót publicznych, które stanowiły załączniki do zarządzeń wydawanych przez Dyrektora PUP.

Nabory wniosków o organizowanie robót publicznych prowadzone były do wyczerpania limitu środków przyznanych na ten cel.

Podobnie jak w przypadku prac interwencyjnych, w przypadku organizacji robót publicznych wnioski oceniane były pod względem formalnym przez pracownika Urzędu, następnie pod względem merytorycznym przez Komisję ds. opiniowania wniosków o organizowanie prac interwencyjnych i robót publicznych (Komisja brała pod uwagę ocenę formalno-prawną wniosku, zakres dotychczasowej współpracy, efektywność zatrudnieniową po zakończeniu refundacji części kosztów zatrudnienia oraz możliwość skierowania bezrobotnych na wnioskowane miejsca pracy). Po uwzględnieniu opinii Komisji Dyrektor PUP podejmowała decyzję w sprawie zorganizowania miejsca pracy. Priorytetowo rozpatrywano wnioski, które zawierały deklarację zatrudnienia na okres min. trzech miesięcy po zakończeniu refundacji wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne. W warunkach skierowania i zatrudnienia bezrobotnych zawarto informację o zatrudnianiu w pierwszej

⁶⁰ Jeden podmiot publiczny zatrudnił dwie osoby niepełnosprawne na dwa miejsca pracy.

⁶¹ Z jednym podmiotem publicznym zawarto dwie umowy na dwa miejsca pracy. Z ww. podmiotem, tj. Urzędem Gminy w Parzęczewie, zawarto umowę na jedno miejsce pracy w 2019 r.

⁶² Wniosek WUPI/19/0187 z dnia 30 maja 2019 r. o organizowanie prac interwencyjnych.

⁶³ Umowa nr UmPI/19/0168 z dnia 2 lipca 2019 r. W umowie pracodawca zobowiązał się utrzymać stanowisko pracy przez okres dziewięciu miesięcy od zatrudnienia osoby bezrobotnej.

⁶⁴ Dz. U. z 2014 r. poz. 864.

kolejności bezrobotnych dłużników alimentacyjnych spełniających wymagania organizatorów zawarte we wniosku.

W kontrolowanym okresie organizatorem robót publicznych dla niepełnosprawnych osób bezrobotnych i poszukujących pracy były:

- w 2018 roku siedem podmiotów, w tym jeden prywatny (umowa dotyczyła jednej osoby niepełnosprawnej) i sześć podmiotów publicznych⁶⁵, które zatrudniły 11 osób niepełnosprawnych,
- w 2019 roku cztery podmioty publiczne, które zatrudniły pięć osób niepełnosprawnych,
- w 2020 roku jeden podmiot publiczny, który zatrudnił dwie osoby niepełnosprawne.

Spośród osób niepełnosprawnych, które ukończyły roboty publiczne w 2018 roku sześć z nich ponownie zarejestrowało się w Urzędzie (cztery w 2018 roku i dwie osoby w 2019 roku). Spośród osób, które ukończyły roboty publiczne w 2019 roku, pięć osób zarejestrowało się w PUP ponownie (trzy osoby w 2019 roku, a dwie z nich powróciły do ewidencji Urzędu w 2020 roku). Dwie osoby, które ukończyły roboty publiczne w 2020 roku ponownie zarejestrowały się w Urzędzie (jedna w 2020 roku i jedna w 2021 roku).

Badanie naboru do pracodawcy, który najczęściej organizował roboty publiczne w badanym okresie wykazało, że:

- wniosek⁶⁶, w którym pracodawca wskazał okres sześciu miesięcy wykonywania pracy, został pozytywnie oceniony przez pracownika Urzędu - Pośrednika pracy,
- Komisja ds. opiniowania wniosków o organizowanie prac interwencyjnych i robót publicznych pozytywnie zaopiniowała wniosek pracodawcy⁶⁷, a Dyrektor PUP wyraziła zgodę na zorganizowanie jednego miejsca pracy na okres dziewięciu miesięcy, w tym sześciu miesięcy refundacji części kosztów zatrudnienia,
- Dyrektor PUP zawarła umowę z pracodawcą o organizowanie robót publicznych⁶⁸ i wydano skierowanie osobie niepełnosprawnej,
- Pracodawca zawarł umowę o pracę z osobą bezrobotną na czas określony jednego roku, tj. do 16 lipca 2020 r.

Osoba niepełnosprawna biorąca udział w ww. robotach publicznych nie zarejestrowała się w Urzędzie ponownie.

Efektywność zatrudnieniowa dla osób niepełnosprawnych na koniec 2020 roku wyniosła 80%, natomiast efektywność kosztowa dla tych osób wyniosła 5,5 tys. zł.

(akta kontroli str.: 404-409, 1097-1098, 1102, 1351-1356, 2035-2164, 2173, 2176, 2217-2249)

⁶⁵ W tym: Urząd Miejski w Aleksandrowie Łódzkim, z którym PUP zawarł cztery umowy w każdej po jednym miejscu pracy dla osób niepełnosprawnych (ww. organizator robót publicznych w 2019 roku zawarł z PUP dwie umowy, w których zapewniono po jednym miejscu dla osób niepełnosprawnych, a w 2020 roku zawarł umowę z PUP dotyczącą trzech osób w tym dwóch niepełnosprawnych), Jednostka Robót Publicznych w Strykowie, z którą PUP zawarł umowę dla 10 osób w tym jedną dla osoby niepełnosprawnej (w 2019 roku ww. podmiot zawarł umowę z PUP dotyczącą pięciu osób, w tym jednej niepełnosprawnej), Centrum Sportów i Rekreacji „Wodnik” w Ozorkowie, z którym PUP zawarł dwie umowy po jednym miejscu pracy dla osób niepełnosprawnych, Miejski Zakład Komunalny w Głownie, z którym PUP zawarł umowę na organizację pracy dla sześciu osób w tym dla jednej niepełnosprawnej (w 2019 roku z ww. organizatorem PUP zawarł umowę na organizację pracy dla siedmiu osób w tym dla jednej niepełnosprawnej), Szkoła Podstawowa im Juliana Tuwima w Parzęczewie, z którą PUP zawarł umowę na organizację trzech miejsc pracy, w tym dla jednej osoby niepełnosprawnej (w 2019 roku z ww. organizatorem PUP podpisał umowę na organizację jednego miejsca pracy dla osoby niepełnosprawnej) i Urząd Gminy w Parzęczewie, z którym PUP zawarł umowę na organizację dwóch miejsc pracy, w tym dla jednej osoby niepełnosprawnej.

⁶⁶ Wniosek WURP/19/0187 z dnia 21 maja 2019 r. o organizowanie robót publicznych na jedno stanowisko pracy.

⁶⁷ Komisja zarekomendowała, że w pierwszej kolejności skierowany będzie dłużnik alimentacyjny, czas wykonywania robót publicznych z refundacją – sześć miesięcy i trzy miesiące zatrudnienia po obowiązkowym zatrudnieniu.

⁶⁸ Umowa nr UmRP/19/0025 z dnia 19 czerwca 2019 r.

2.2.5. Zasady dotyczące przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej uregulowane zostały w zarządzeniach wydawanych przez Dyrektora PUP w Zgierzu⁶⁹. Ww. procedury ustalały warunki przyznawania środków, przeznaczenie i możliwości ich wydatkowania, procedurę weryfikacji wniosków, zabezpieczenie realizacji umowy, tryb zawierania umowy i sposób rozliczenia dofinansowania.

W kontrolowanym okresie nabory wniosków prowadzone były do wyczerpania limitów przyznaných środków. Informacje o naborach wniosków ogłaszane były na stronie internetowej Urzędu i na tablicach informacyjnych w budynku Urzędu, a także przekazywane przez osoby obsługujące bezrobotnych i poszukujących pracy. Warunki ubiegania się o środki na podjęcie działalności gospodarczej określały m.in., iż osoba ubiegająca się:

- w okresie 12 miesięcy przed dniem złożenia wniosku nie prowadziła działalności gospodarczej oraz nie była członkiem spółdzielni socjalnej,
- nie otrzymała dotychczas bezzwrotnych środków Funduszu Pracy lub innych bezzwrotnych środków publicznych na podjęcie działalności,
- zobowiązuje się do prowadzenia działalności przez okres co najmniej 12 miesięcy (w przypadku ubiegania się o dofinansowanie ze środków PFRON – przez okres co najmniej 24 miesięcy),
- nie złożyła wniosku do innego Starosty o przyznanie dofinansowania.

Złożone wnioski podlegały ocenie przez pracownika Urzędu i opiniowane były przez Komisję ds. opiniowania wniosków o przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej. Dyrektor po zapoznaniu się z dokumentacją i opinią Komisji podejmowała decyzję o przyznaniu lub odmowie przyznania środków. Po dokonaniu oceny formalnej i merytorycznej złożonych wniosków wnioskodawcy informowani byli o wyniku rozpatrzenia wniosku i zapraszani na negocjacje w sprawie ustalenia warunków dofinansowania.

W 2018 roku wpłynęło 340 wniosków o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej. Na podstawie pozytywnie rozpatrzonych wniosków przyznano dotacje 226 osobom. Dofinansowanie na podjęcie działalności gospodarczej przyznano pięciu osobom niepełnosprawnym (w tym jednej ze środków PFRON). W 2018 roku efektywność kosztowa tej formy aktywizacji⁷⁰ wyniosła 18,3 tys. zł, w tym dla osób niepełnosprawnych – 26,67 tys. zł, a efektywność zatrudnieniowa 92,4%, w tym dla osób niepełnosprawnych 80%. Efektywność kosztowa dofinansowania z PFRON wyniosła 52,0 tys. zł.

W 2019 roku wpłynęło 241 wniosków o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej (w tym pięć wniosków dot. PFRON). Na podstawie pozytywnie rozpatrzonych wniosków przyznano dotacje 171 osobom. Dofinansowanie na podjęcie działalności gospodarczej przyznano sześciu osobom niepełnosprawnym (w tym pięciu osobom ze środków PFRON).

Efektywność kosztowa tej formy aktywizacji wyniosła 14,68 tys. zł, a efektywność zatrudnieniowa 96,5%. W przypadku osób niepełnosprawnych efektywność

⁶⁹ Dyrektor PUP odrębnie wydawał zarządzenia w sprawie przyznawania środków na ww. formę aktywizacji w zależności od źródła pochodzenia środków (tj. Fundusz Pracy, EFS, PFRON) na podstawie: ustawy o promocji zatrudnienia oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1380 z późn. zm.), i na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573), rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 grudnia 2018 r. w sprawie przyznawania osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo działalności w formie spółdzielni socjalnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2342).

⁷⁰ Dane na podstawie tabeli dot. skuteczności aktywizacji bezrobotnych, w tym osób niepełnosprawnych w latach 2018 – 2020 – wskaźnik efektywności zatrudnieniowej i kosztowej podstawowych form aktywizacji.

kosztowa wyniosła 20,0 tys. zł, a efektywność zatrudnieniowa – 100%. Efektywność kosztowa dofinansowania z PFRON wyniosła 63,5 tys. zł.

W 2020 roku wpłynęły 354 wnioski o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej. Na podstawie pozytywnie rozpatrzonych wniosków podpisano umowy z 192 osobami (w 2020 r. wypłacono środki 190 osobom w tym sześciu osobom niepełnosprawnym – czterem osobom z PFRON).

Efektywność kosztowa tej formy aktywizacji wyniosła 25,5 tys. zł, a efektywność zatrudnieniowa 99,4%. W przypadku osób niepełnosprawnych efektywność kosztowa wyniosła 23,0 tys. zł, a efektywność zatrudnieniowa – 100%. Efektywność kosztowa dofinansowania z PFRON wyniosła 60,0 tys. zł.

Badaniem objęto pięć dokumentacji z przyznania środków na dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej. Jeden wniosek złożony został przez niepełnosprawną osobę bezrobotną o przyznanie bezrobotnemu z Funduszu Pracy środków na podjęcie działalności gospodarczej⁷¹, a cztery wnioski złożyły osoby niepełnosprawne (w tym dwie osoby bezrobotne i dwie poszukujące pracy) o przyznanie środków z PFRON⁷². Ww. badanie wykazało, iż:

- ww. osobom przyznano dofinansowanie zgodnie z ustalonymi regulacjami w Urzędzie,
- dotowane osoby przedstawiły wymaganą dokumentację dotyczącą rozliczenia dofinansowania,
- w przypadku jednej osoby wnioskującej o środki na dofinansowanie działalności gospodarczej z PFRON pracownicy Urzędu dokonali kontroli realizacji umowy (nie stwierdzono nieprawidłowości),
- w latach 2018 – 2020 ww. osoby nie korzystały z innej formy aktywizacji zawodowej ze strony Urzędu,
- na dzień 31 grudnia 2020 r. wszystkie ww. osoby prowadziły działalność gospodarczą.

(akta kontroli str.: 140-181, 374-393, 404-409, 1076-1078, 1094-1100, 1237-1266, 1472, 2035-2164, 2250-2617, 2881-2883)

2.3. Instrumenty rynku pracy skierowane do pracodawców zatrudniających bezrobotnych, w tym w szczególności niepełnosprawnych

2.3.1. Zasady dotyczące zwrotu kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego lub poszukującego pracy uregulowane zostały w zarządzeniach wydawanych przez Dyrektora PUP w Zgierzu⁷³. Procedury te ustalały m.in.: warunki przyznawania środków, tryb składania i rozpatrywania wniosków, tryb zawierania umowy i warunki refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy, zabezpieczenie realizacji umowy.

W kontrolowanym okresie nabory wniosków prowadzone były do wyczerpania limitów przyznaných środków. Informacje o naborach wniosków ogłaszane były na stronie internetowej Urzędu i na tablicach informacyjnych w budynku Urzędu. Złożone przez pracodawców wnioski opiniowane były przez komisję ds. oceny wniosków. Urząd rozpatrując wnioski brał pod uwagę: potrzeby lokalnego rynku, liczbę osób niepełnosprawnych o określonych kwalifikacjach, koszty wyposażenia

⁷¹ Złożony w dniu 30 czerwca 2020 r.

⁷² Wnioski złożone w dniach: 26 kwietnia 2019 r., 2 maja 2019 r., 4 czerwca 2020 r., 1 września 2020 r.

⁷³ Dyrektor PUP odrębnie wydawał zarządzenia w sprawie przyznawania środków na ww. formę aktywizacji w zależności od źródła pochodzenia środków (tj. Fundusz Pracy, EFS, PFRON) na podstawie: ustawy o promocji zatrudnienia oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 lipca 2017 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1380 z późn. zm.), i na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej, rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 marca 2011 r. w sprawie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 93).

stanowiska pracy, wkład pracodawcy w wyposażenie tworzonego stanowiska pracy, okres działania pracodawcy oraz wywiązywanie się z umów zawartych w ciągu trzech ostatnich lat kalendarzowych.

W ramach przeprowadzonych naborów wniosków o dokonanie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy ze środków Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego i ze środków PFRON:

– w 2018 roku wpłynęło 237 wniosków na 270 miejsc pracy, w tym 15 wniosków na 15 miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych (wliczając dziewięć wniosków na dziewięć miejsc pracy ze środków PFRON). Negatywnie rozpatrzono 43 wnioski na 50 stanowisk pracy w tym dwa wnioski na dwa miejsca pracy ze środków PFRON, ośmiu przedsiębiorców zrezygnowało z refundacji wyposażenia na 10 miejsc pracy, w tym jeden pracodawca na jedno miejsce pracy ze środków PFRON. Do realizacji przyjęto 186 wniosków na 210 miejsc pracy, w tym 12 wniosków na 12 miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych (wliczając sześć wniosków na sześć miejsc pracy ze środków PFRON). W 2018 roku efektywność zatrudnieniowa refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla skierowanych osób niepełnosprawnych wynosiła 100% (dotyczy osób, które w 2018 r. ukończyły udział w ww. formie pomocy), natomiast efektywność kosztowa – 20,0 tys. zł. Efektywność kosztowa dofinansowania z PFRON wyniosła 59,4 tys. zł;

– w 2019 roku wpłynęły 163 wnioski na 182 miejsca pracy, w tym dziewięć wniosków na dziewięć miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych (wliczając siedem wniosków na siedem miejsc pracy ze środków PFRON). Negatywnie rozpatrzono 32 wnioski na 40 stanowisk pracy, w tym trzy wnioski na trzy miejsca pracy ze środków PFRON, dwóch przedsiębiorców zrezygnowało z refundacji wyposażenia na dwa miejsca pracy, w tym jeden pracodawca na jedno miejsce pracy ze środków PFRON. Do realizacji przyjęto 129 wniosków na 140 miejsc pracy, w tym pięć wniosków na pięć miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych (wliczając trzy wnioski na trzy miejsca pracy ze środków PFRON);

W 2019 roku efektywność zatrudnieniowa umów o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla skierowanych osób niepełnosprawnych wynosiła 100% (dotyczy osób, które w 2019 r. ukończyły udział w ww. formie pomocy), natomiast efektywność kosztowa – 15,47 tys. zł. Efektywność kosztowa dofinansowania z PFRON wyniosła 66,0 tys. zł;

– w 2020 roku wpłynęły 204 wnioski na 220 miejsc pracy, w tym 10 wniosków na 10 miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych ze środków PFRON (wliczając dwa wnioski na dwa miejsca pracy ze środków PFRON w ramach Programu Wyrównywanie Różnic). Negatywnie rozpatrzono 90 wniosków na 100 stanowisk pracy, w tym dwa wnioski na dwa miejsca pracy ze środków PFRON, 16 przedsiębiorców zrezygnowało z refundacji wyposażenia na 16 miejsc pracy, w tym dwóch pracodawców na dwa miejsca pracy ze środków PFRON. Do realizacji przyjęto 98 wniosków na 104 miejsc pracy, w tym sześć wniosków na sześć miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych ze środków PFRON (wliczając dwa wnioski na dwa miejsca pracy w ramach Programu Wyrównywanie Różnic).

W 2020 roku efektywność zatrudnieniowa umów o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla skierowanych osób niepełnosprawnych wyniosła 100% (dotyczy osób, które w 2020 r. ukończyły udział w ww. formie pomocy), natomiast efektywność kosztowa – 23,0 tys. zł. Efektywność kosztowa dofinansowania z PFRON wyniosła 60,0 tys. zł.

Badaniem objęto dokumentację przyznania środków refundacji trzem podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego lub poszukującego pracy w ramach przyznanych środków z PFRON. Ww. badanie wykazało, iż:

- pracodawcom, którzy złożyli wnioski o przyznanie refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej⁷⁴ przyznano dofinansowanie zgodnie z ustalonymi regulacjami w Urzędzie. Pracodawca, który złożył wniosek w 2019 r. otrzymał dofinansowanie w wysokości 66,0 tys. zł, a pracodawcy, którzy złożyli wnioski w 2020 r. otrzymali po 60,0 tys. zł dofinansowania na refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy,
- pracodawcy zgodnie z zawartymi z Dyrektorem PUP w Zgierzu umowami o zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej⁷⁵ przedstawili wymaganą dokumentację dotyczącą m. in.: rozliczenia kosztów dostosowania miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych i umowy o pracę ze skierowanymi przez Urząd osobami niepełnosprawnymi, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności zatrudnionych osób,
- w każdym z ww. postępowaniach Urząd zwrócił się do Okręgowego Inspektoratu Pracy o wydanie opinii w sprawie spełniania warunków do zatrudnienia osób niepełnosprawnych na stanowiskach pracy,
- w każdym z ww. postępowań Inspektor pracy wydał pozytywną opinię o przystosowaniu do potrzeb wynikających z niepełnosprawności osób zatrudnionych na wyposażanych stanowiskach pracy.

Badanie, którym objęto dokumentację siedmiu osób niepełnosprawnych⁷⁶ zatrudnionych w ramach przyznanych środków refundacji podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy wykazało, że żadna z ww. osób nie powróciła do ewidencji Urzędu jako osoba bezrobotna bądź poszukująca pracy⁷⁷, w czterech przypadkach Urząd skontrolował realizację zawartych umów w ramach dofinansowania na refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy.

(akta kontroli str.: 1097-1098, 1102-1104, 1267-1296, 2035-2164, 2618-2828)

2.3.2. W latach 2018 – 2020, oprócz prac interwencyjnych i refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, Urząd nie realizował innych form wsparcia dla pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne wymienionych w art. 46 ust.1 pkt 1d, art. 47 ust. 1 i 2, art. 60a ust. 1, art. 60aa ust. 1 i art. 60b ustawy o promocji zatrudnienia, a także wymienionych w art. 26a ust. 1, art. 26d ust. 1, art. 26g ust. 1, art. 28 ust.1 i art. 29 ust. ustawy o rehabilitacji.

(akta kontroli str.: 276)

2.4. Efekty aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych i przestrzeganie zasad równego traktowania.

2.4.1. Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej, realizowanych przez Urząd w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2018 i 2019 roku, w porównaniu do wskaźników krajowych, kształtowała się następująco (dane ogólnopolskie za rok 2020 nie były dostępne):

⁷⁴ Wnioski: WnDop/19/0101 z dnia 19 kwietnia 2019 r., WnDop/20/0155 z dnia 25 sierpnia 2020 r. i WnDop/20/0170 z 10 września 2020 r.

⁷⁵ Umowy: Nr UmDop/19/0086 z dnia 7 czerwca 2019 r., Nr UmDop/20/0076 z dnia 7 października 2020 r. i Nr UmDop/20/0078 z dnia 12 października 2020 r.

⁷⁶ Osoby niepełnosprawne posiadały orzeczenia o niepełnosprawności stopnia lekkiego.

⁷⁷ Oprócz jednej osoby niepełnosprawnej, której umowa o pracę zawarta była na czas określony do 31 maja 2020 r., pozostałe osoby miały aktualne umowy w trakcie przeprowadzania kontroli.

- ogólny wskaźnik efektywności zatrudnieniowej w powiecie zgierskim/wskaźnik ogólnopolski: w 2018 roku – 84,36%/84,96%, a w 2019 roku – 85,7%/85,52%,
- ogólny wskaźnik efektywności kosztowej w powiecie zgierskim/wskaźnik ogólnopolski: w 2018 roku – 11,74 tys. zł/10,29 tys. zł, a w 2019 roku - 10,34 tys. zł/10,15 tys. zł.

Jak wynika z powyższych danych ogólny wskaźnik efektywności zatrudnieniowej podstawowych form aktywizacji dla wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych i poszukujących pracy, realizowanych w Urzędzie był na zbliżonym poziomie do wskaźnika krajowego. Za 2020 rok ww. wskaźnik dla powiatu zgierskiego wyniósł 85,47% i był zbliżony do wskaźników uzyskiwanych przez Urząd w dwóch poprzednich latach. W 2018 roku ogólny wskaźnik efektywności kosztowej podstawowych form aktywizacji zawodowej dla powiatu zgierskiego był wyższy od wskaźnika krajowego o 1,45 tys. zł (tj. o 14%), natomiast w 2019 roku kształtował się na zbliżonym poziomie do wskaźnika ogólnopolskiego. W 2020 roku ogólny wskaźnik efektywności kosztowej, czyli koszt aktywizacji jednej osoby w PUP zwiększył się do 14,29 tys. zł (tj. o 38,2% w porównaniu do 2019 roku).

Dla zrealizowanych w kontrolowanym okresie podstawowych form aktywizacji, finansowanych z Funduszu Pracy, efektywność zatrudnieniowa dla osób niepełnosprawnych – poza szkoleniami – kształtowała się na poziomie 60 – 100 % i różniła się od wskaźnika ustalonego dla wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych i poszukujących pracy w granicach 20%⁷⁸. Dla aktywizacji w formie szkoleń efektywność zatrudnieniowa osób niepełnosprawnych w latach 2018 i 2020 wyniosła 0%, natomiast w 2019 roku wyniosła 66,67% i była wyższa od wskaźnika dla wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych i poszukujących pracy, który w 2019 roku wyniósł 53,57%.

(akta kontroli str.: 404-409, 1472)

2.4.2. W okresie objętym kontrolą odsetek osób niepełnosprawnych długotrwale bezrobotnych w porównaniu do wszystkich osób bezrobotnych kształtował się następująco:

- w 2018 roku wynosił 54,1% niepełnosprawnych osób bezrobotnych ogółem, a dla wszystkich bezrobotnych 45,9% bezrobotnych ogółem,
- w 2019 roku wynosił 60,3% niepełnosprawnych osób bezrobotnych ogółem, a dla wszystkich bezrobotnych 43,2% bezrobotnych ogółem,
- w 2020 roku wynosił 67,3% niepełnosprawnych osób bezrobotnych ogółem, a dla wszystkich bezrobotnych 45,7% bezrobotnych ogółem.

Z powyższych danych wynika, że udział bezrobotnych osób niepełnosprawnych przebywających na bezrobociu długotrwale w ogólnej liczbie bezrobotnych niepełnosprawnych był większy od 8,2% w 2018 roku do 21,6% w 2020 roku w porównaniu do udziału wszystkich osób bezrobotnych długotrwale w ogólnej liczbie bezrobotnych. Z wyżej przedstawionych danych, wynika również, że w przypadku osób niepełnosprawnych ww. udział z roku na rok powiększał się.

W przypadku osób bezrobotnych rejestrujących się po raz kolejny odsetek osób niepełnosprawnych bezrobotnych w porównaniu do wszystkich osób bezrobotnych kształtował się następująco:

- w 2018 roku wynosił 92,9% niepełnosprawnych osób bezrobotnych ogółem, a w przypadku wszystkich bezrobotnych 86,6% bezrobotnych ogółem,

⁷⁸ Oprócz nw. przypadków: wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla robót publicznych dla wszystkich osób w 2019 roku wyniósł 94,04%, a dla osób niepełnosprawnych 66,67% (tj. o 27,37% mniej); wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla staży w 2018 roku wyniósł dla wszystkich osób 85,19%, a dla osób niepełnosprawnych 60% (o 25,19% mniej) i w 2020 roku ww. wskaźnik dla wszystkich osób wyniósł 70,07%, a dla osób niepełnosprawnych 100% (o 29,93% więcej).

- w 2019 roku wynosił 92,7% niepełnosprawnych osób bezrobotnych ogółem, a w przypadku wszystkich bezrobotnych 84,9% bezrobotnych ogółem,
- w 2020 roku wynosił 93,1% niepełnosprawnych osób bezrobotnych ogółem, a w przypadku wszystkich bezrobotnych 83,5% bezrobotnych ogółem.

Z ww. danych wynika, że udział bezrobotnych osób niepełnosprawnych rejestrujących się w Urzędzie po raz kolejny w ogólnej liczbie bezrobotnych niepełnosprawnych był większy od 6,3% w 2018 roku do 9,6% w 2020 roku w porównaniu do udziału wszystkich osób bezrobotnych rejestrujących się po raz kolejny w ogólnej liczbie bezrobotnych.

Z ewidencji bezrobotnych osób niepełnosprawnych wyrejestrowano:

- 457 osób w 2018 roku (w tym m.in.: w związku z podjęciem pracy subsydiowanej – 43 osoby, podjęcia pracy niesubsydiowanej - 156 osób, innym - 223 osoby – w tym odmowa przyjęcia propozycji pracy lub innej formy pomocy – 42 osoby),
- 450 osób w 2019 roku (w tym m.in.: w związku z podjęciem pracy subsydiowanej – 27 osoby, podjęcia pracy niesubsydiowanej - 157 osób, innym - 226 osoby – w tym odmowa przyjęcia propozycji pracy lub innej formy pomocy – 52 osoby),
- 321 osób w 2020 roku (w tym m.in.: w związku z podjęciem pracy subsydiowanej – 18 osoby, podjęcia pracy niesubsydiowanej - 126 osób, innym - 152 osoby – w tym odmowa przyjęcia propozycji pracy lub innej formy pomocy – 13 osoby).

W przypadku osób niepełnosprawnych poszukujących pracy wyrejestrowano:

- 58 osób w 2018 roku (w tym m.in.: w związku z podjęciem pracy subsydiowanej – 5 osób, podjęciem pracy niesubsydiowanej - 2 osoby, innym - 48 osób – w tym odmowa przyjęcia propozycji pracy lub innej formy pomocy – 0 osób),
- 50 osób w 2019 roku (w tym m.in.: w związku z podjęciem pracy subsydiowanej – 5 osób, podjęciem pracy niesubsydiowanej - 0 osób, innym - 45 osób – w tym odmowa przyjęcia propozycji pracy lub innej formy pomocy – 0 osób),
- 31 osób w 2020 roku (w tym m.in.: w związku z podjęciem pracy subsydiowanej – 6 osób, podjęciem pracy niesubsydiowanej - 0 osób, innym - 25 osoby – w tym odmowa przyjęcia propozycji pracy lub innej formy pomocy – 0 osób).

Z wyżej zaprezentowanych danych wynika, że znaczny odsetek w wyrejestrowaniu niepełnosprawnych osób bezrobotnych i poszukujących pracy stanowił inny powód wyrejestrowania. Z analizy danych osób niepełnosprawnych wynikało, że w większości przypadków była to utrata statusu osoby bezrobotnej (rezygnacja lub niepotwierdzenie gotowości).

Analiza dokumentacji 25 osób niepełnosprawnych wykazała, że osoby te wybierały jako formy pomocy udzielanej przez Urząd przede wszystkim: oferty pracy, szkolenia, staże, prace interwencyjne. Ww. osoby zainteresowane były umowami pracy na stałe w charakterze pracy m.in.: magazynier, drukarz, pracownik gospodarczy, operator maszyn produkcyjnych – pakowacz.

(akta kontroli str.: 401-403, 1177-1374, 2829-2879)

Dyrektor PUP w Zgierzu wyjaśniła, iż: „skuteczne wsparcie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych wymaga nie tylko środków finansowych, ale przełamania stereotypów odnośnie zatrudniania tych osób, szczególnie z zaburzeniami psychicznymi. Niepełnosprawność co oczywiste wiąże się nierozdzielnie ze złym stanem zdrowia, czyli częstszymi nieobecnościami w pracy, zmniejszonym wymiarem pracy, koniecznością przystosowania miejsca pracy do rodzaju schorzenia czy koniecznością pracy pod nadzorem. (...). Osoby niepełnosprawne niezależnie od stopnia niepełnosprawności często mają subiektywne odczucie, że nie podążają pracy w pełnym wymiarze. Na lokalnym rynku jednak niewiele jest

ofert na część etatu czy w elastycznym czasie pracy, a jeżeli już to są mało korzystne finansowo, dotyczących prostych prac typu sprzątanie. To stanowi kolejną przyczynę trudności w aktywizacji osób niepełnosprawnych.

System wsparcia dla osób niepełnosprawnych jest sprawny. Trudności w aktywizacji wynikają z mentalności samych niepełnosprawnych (...). Zatrudnianie niepełnosprawnych wymaga przełamania barier i stereotypów w postrzeganiu osób niepełnosprawnych przez pracodawców, zwłaszcza do osób z chorobami psychicznymi.

(akta kontroli str.: 1082)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W 23 z 25 zbadanych IPD nie określono wpisów dotyczących działań przewidzianych do samodzielnej realizacji przez osobę bezrobotną, a we wszystkich 25 nie określono planowanych terminów tych działań, co było niezgodne z art. 34a ust. 2 pkt 2 ustawy o promocji zatrudnienia, ustalającym elementy, które powinien zawierać IPD.

(akta kontroli str.: 1177-1374, 1419-1471)

Dyrektor PUP podała m.in., że: ustawodawca nie określił sposobu weryfikacji działań do samodzielnej realizacji, a osoby bezrobotne mają być rozliczane z efektów swoich działań. Wszystkie działania doradcy klienta a także samodzielne działania osoby bezrobotnej dokumentowane są w IPD w tabeli dotyczącej pośrednictwa pracy. Ustawodawca nie określił również żadnego rodzaju sankcji za brak własnej aktywności w poszukiwaniu zatrudnienia przez samego bezrobotnego”.

(akta kontroli str.: 1088-1093)

W ocenie NIK ustalenie w IPD działań do samodzielnej realizacji przez bezrobotnego lub poszukującego pracy, jest elementem planu wymaganym art. 34a ust. 2 pkt 2 ustawy o promocji zatrudnienia.

OCENA CZĄSTKOWA

W opracowanych w Urzędzie (poddanych badaniu) Indywidualnych Planach Działania dla bezrobotnych osób niepełnosprawnych, nie ujęto niektórych elementów, wymienionych w art. 34a ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy o promocji zatrudnienia. W IPD nie planowano działań do samodzielnej realizacji przez bezrobotnego lub poszukującego pracy w celu poszukiwania pracy i terminów ich realizacji.

W Urzędzie osoby niepełnosprawne zarejestrowane jako bezrobotne/poszukujące pracy były obejmowane aktywizacją zawodową, oraz usługami rynku pracy. Osoby niepełnosprawne kierowane były zarówno na stanowiska subsydiowane jak i niepodlegające wsparciu. Nie stwierdzono przypadków nierównego traktowania osób niepełnosprawnych.

Przy doborze firm organizujących szkolenia oraz pracodawców przyjmujących osoby niepełnosprawne na staże, a także organizujących prace interwencyjne i roboty publiczne PUP przestrzegał obowiązujących przepisów oraz wewnętrznych uregulowań. Efektywność zatrudnieniowa i kosztowa podstawowych form aktywizacji osób niepełnosprawnych była w większości przypadków na zbliżonym poziomie do tych wskaźników dla wszystkich osób zarejestrowanych. Efektywna była pomoc udzielona przez Urząd osobom niepełnosprawnym na prowadzenie działalność gospodarczą, osoby te w latach objętych kontrolą zachowały trwałość zatrudnienia.

W badanym okresie nie stwierdzono nieprawidłowości przy zatrudnianiu osób niepełnosprawnych na wyposażanych/doposażanych stanowiska pracy.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

- Wnioski
1. Opracowywanie projektów programu promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy powiatu zgierskiego, jak i innych programów dotyczących aktywizacji zawodowej, zgodnie z wymogami Standardów kontroli zarządczej, tj. z uwzględnieniem wartości bazowych i docelowych przyjętych mierników, pozwalających na monitorowanie stopnia realizacji zakładanych celów i zadań w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych, w tym także osób niepełnosprawnych.
 2. Rzetelne prowadzenie Indywidualnych Planów Działań dla osób bezrobotnych, w tym niepełnosprawnych z uwzględnieniem wszystkich elementów IPD przewidzianych w art. 34a ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, 7 maja 2021 r.

Kontroler

Arkadiusz Kałużny
Starszy inspektor kp.

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Łodzi

p.o. Dyrektora

Piotr Walczak

